Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 217 (2219) ♦ Вівторок, 23 листопада 1999 року ♦ Ціна договірна

23 листопада

✔ 1860 р. На Полтавщині народилася Марія Башкирцева, українська майстриня-художниця, яка мешкала постійно у Франції.

✔ 1935 р. Народився Владислав Волков, космонавт. Загинув під час повернення на Землю в 1971 році.

✔ 1964 р. У Дніпропетровській області здано в експлуатацію останній — восьмий — агрегат Дніпродзержинської ГЕС.

Офіційно

Скандинавськими країнами

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко на чолі делегації українського парламенту відбув з офіційним візитом до скандинавських країн. Заплановано його зустрічі з членами парламенту Данії, датською делегацією ОБСЄ, відвідання літньої резиденції датських королів — замку Розенборг. Завтра українська делегація прибуде до Гельсінкі, де передбачено зустрічі з керівництвом парламенту, міністром оборони. 25 листопада Голова Верховної Ради зустрінеться з Президентом Фінляндії Мартті Ахтісаарі, представниками фракцій парламенту, членами комітету з питань сільського та лісового господарства, дасть прес-конференцію в парламенті Фінляндії та інтерв'ю інформаційному агентству СТТ.

Москва — Париж — Вашингтон

Перший після перемоги на президентських виборах державний візит Л. Кучма здійснить до Російської Федерації. Переконаний в успіхові свого колеги, Борис Єльцин запросив Леоніда Кучму відвідати Росію ще за день до другого туру голосування. За словами Президента України, відразу з Москви він має намір здійснити робочу поїздку до Парижа і звідти вилетіти до Вашингтона. Зарубіжний вояж відбудеться в перших числах грудня.

У номер

Сто стипендій від мера

100 студентів вищих навчальних закладів Києва нагороджені стипендіями глави Київської міськдержадміністрації.

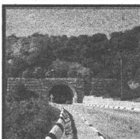
Це визначено розпорядженням міського голови Олександра Омельченка, повідомляє прес-служба столичної держадміністрації.

Розмір такої стипендії становить три неоподатковуваних мінімуми доходів громадян (один неоподатковуваний мінімум на сьогодні — 17 грн.).

«На вас замовлено вбивство!»

5

Чорний вовк по білих плямах

11

Як ми писали оперу-3

15

Пенсійна реформа обіцяє бути головною подією державної соціальної політики 2000 року. Революційна ситуація, що склалася в системі пенсійного забезпечення населення, коли низи не хочуть отримувати пенсії по-старому, а верхи не можуть їх сплачувати, має закінчитися революцією. Передумови вочевидь: маленькі пенсії, відсутність їх диференціації з урахуванням трудового внеску, старіння нації, збільшення кількості пенсіонерів, неадекватність пенсійних податків і самих пенсій...

(Закінчення на 12-й стор.).

Один за всіх і кожний за себе

У комітетах Верховної Ради

Від міста й села — до євростандартів

Реформування самоврядування в Україні невиправдано затягнулося. На цьому наголошували учасники дводенної міжнародної конференції «Законодавче забезпечення місцевого самоврядування: діалог між рівнями влади», яку провів Комітет Верховної Ради з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад спільно з програмою сприяння парламенту України.

Запрошені народні депутати, представники рад різних регіонів, експерти міжнародних організацій та професори університетів США обговорили, як можна досягти порозуміння між депутатами рад усіх рівнів у визначенні пріоритетів парламенту.

Заступник голови Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад Борис Андресюк наголосив, що стрижнем адміністративної реформи має стати чіткіше розмежування функцій держадміністрацій і рад, повноважень центру і регіонів. На думку членів комітету, парламенту слід прискорити прийняття законів про статус територіальних громад, адміністративно-територіальний устрій, про органи самоорганізації населення, про статус Севастополя та інших.

Потече нафта рікою?

Уряд України має намір визначити Державну акціонерну компанію (ДАК) «Нафтопровід «Дружба» генеральним підрядчиком будівництва нафтоперевалочного комплексу «Південний» і нафтопроводу «Одеса—Броди».

Фінансування проекту планують за рахунок цільового спрямування відрахувань від платні за транзит нафти через Україну.

Нафтопровід «Одеса—Броди», а також нафтоперевалочний термінал «Південний» у районі Одеси споруджують з метою подальшого вдосконалення нафтопровідної системи України та збільшення транзиту нафти через її територію до країн Європи з Азербайджану, Казахстану та інших країн Середньої Азії та Близького Сходу, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Спробуй і виграй!

Триває передплата на газету «Голос України» на 2000 рік. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету щонайменше на 6 місяців, потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-2000». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

42. Пологівському ТОВ «Дніпрокераміка» (директор Андрій Чеберко) — сантехніка.
43. Хмельницькій філії «Інтер-Контакт» (директор філії Василь Мельниченко) — два мішки круп.
44. ВАТ «Мотор Січ» (голова правління В'ячеслав Богуслаєв) — товари народного вжитку власного виробництва.
45. Запорізькій фірмі «Сувенір» (директор Олександр Радомисленський) — сувеніри.

Якщо ви одразу передплатите газету на весь рік, то жодна інфляція вас «не дістане». Цілий рік ви зможете отримувати газету за «старою» ціною і візьмете участь у другому розіграші заохочувальних призів, який відбудеться за підсумками передплати на друге півріччя 2000 року. Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Передплата-2000

❍ Через негоду залишаються без енергопостачання 190 населених пунктів України.
❍ Після ремонту під'єднано до енергосистеми блоки Південно-Української та Хмельницької АЕС.
❍ У Дніпродзержинську Дніпропетровської області затримано двох осіб, які викрали 50 тонн чавуну.

P.S.

У номер

✓ Київ

Спочатку — про партії, потім — про вибори

Як передав з Туреччини «Інтерфакс-Україна», Леонід Кучма, який перебував у цій країні на саміті ОБСЄ, заявив українським журналістам, що негативно ставиться до прийняття в першому читанні закону про вибори до парламенту на пропорційній основі.

Зазначивши, що може підтримати такий закон, тільки коли буде прийнято рішення про двопалатний парламент, Л. Кучма сказав, що «ніколи не підпише» закон про вибори народних депутатів на пропорційній основі.

Президент вважає цей закон «антиконституційним, тобто таким, який не відбиває інтересів більшості людей».

Він додав, що партії в Україні відбивають лише інтереси керівництва цих партій, а не народу. Він висловив припущення, що низка «кишенькових» партій хоче відігравати серйозну роль і виступати від імені народу.

Л. Кучма висловив жаль з приводу того, що після прийняття закону про вибори парламенту на змішаній основі українському суспільству не вдалося досягти поступу у сфері політичної структуризації, навпаки, «після парламентських і президентських виборів замість укрупнення відбулося роздроблення і з'явилося багато «незрозумілих» партій».

Президент вважає, що перш ніж приймати закон про парламентські вибори на пропорційній основі, слід прийняти закон про політичні партії. Тоді 60% партій відпаде. На думку Л. Кучми, в Україні має бути 5—6 потужних партій, за якими «справді стоять люди».

Ротація триває. Декому жити два тижні?

На минулих пленарних засіданнях ВР було повідомлено про нові перестановки в депутатських групах і фракціях.

Зокрема, Артур Білоус вийшов із фракції «Реформи—Конгрес» і вступив до фракції «Батьківщина».

До цієї самої фракції вступили Віталій Черненко (вийшов із групи «Незалежні») і Сергій Сас (вийшов із фракції «Лівий центр»).

Із фракції Партії зелених вийшла Ірина Лютикова і вступила до фракції Трудової партії України. До цієї самої фракції перейшли двоє депутатів з фракції Селянської партії — Анатолій Новик і Олександр Шпак.

До фракції СДПУ(о) вступив Василь Костицький, а також представник фракції «Громада» Володимир Арабаджі.

На сьогодні кількісний склад депутатських фракцій і груп має такий вигляд: фракція КПУ — 122 особи, СДПУ(о) — 32, «Батьківщина» — 31, Народного руху (лідер — Юрій Костенко) — 29, НДП — 29, «Лівий центр» — 23, Партії зелених — 23, Трудової партії —22, «Реформи—Конгрес» — 18, «Незалежні» — 16, Народного руху (лідер — Геннадій Удовенко) — 16, ПСПУ —14, «Громада» — 13, Селянської партії — 12, групи «Відродження регіонів» — 28.

Згідно з Регламентом ВР, якщо через два тижні фракції з критичною кількістю депутатів (до фракції має входити не менш як 14 осіб) не поповняться, вони підлягають розформуванню.

✓ Фотофакт

20 листопада на Байковому кладовищі в Києві пройшла панахида на могилах українських правозахисників Олекси Тихого, Юрія Литвина і Василя Стуса.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Підтримка наших пропозицій означає 13 мільярдів додаткових коштів до бюджету»

У комітетах ВР

Як відомо, 18 листопада Верховна Рада схвалила у першому читанні проект бюджету. Конструктивна співпраця Мінфіну і Комітету з питань бюджету принесла плоди. Є розуміння необхідності додаткових надходжень, зближення позицій профільного парламентського комітету та уряду у збільшенні доходної частини бюджету і пошуків резервів усередині держави; істотно змінюється політика з обслуговування державного боргу і використання золото-валютних резервів для поповнення бюджету.

Під час засідання комітетів з питань бюджету та з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій обговорювали проблеми формування бюджету-2000

Мені хотілося б зупинитися на кількох аспектах нової бюджетної політики. Цього року вперше ми реально формуємо потрібну для держави регіональну фінансову тактику і стратегію. Торік закладали підвалини, а нині робимо регіональні бюджети самостійнішими з точки зору закріплення за ними певних доходів і максимального вирівнювання регіонів, виходячи зі ступеня бюджетного забезпечення одного мешканця. У проекті закладено механізми, які не дозволяють Мінфіну в режимі ручного управління керувати фінансовими потоками, що спрямовуються в регіони. Це не тільки розумна незалежність областей від центру, це й розв'язання соціальних проблем людей, бо більшість їхніх питань розв'язується через місцеві бюджети: освіта, охорона здоров'я, комунальна сфера тощо.

Крім того, в проекті ми значно посилюємо незалежність судової гілки влади — через створення умов для кращого фінансування і механізму, який не дасть змоги Кабінету Міністрів, як це було минулого року, штучно обмежувати фінансування судової влади. Згадаймо, тільки десь Верховний Суд виступив проти позиції виконавчої влади, як одразу на 40 відсотків «обрізали» кошти. Відповідно до пропозицій нашого комітету фактично майже на 100 відсотків збільшується загальне фінансування судової влади у порівнянні з 1998 роком. Це становить майже 151 млн. грн. (та ще на 65 мільйонів гривень енергетичних субвенцій). Зрозуміло, йдеться не просто про збільшення коштів, а про реальний захист людини. Ми підписали Європейську конвенцію з прав людини, де стаття 6 передбачає справедливий судовий розгляд і гарантії з боку держави. А це можливо лише за незалежної судової влади.

Ще одна позиція, як на мій погляд, дуже важлива: реставрація пам'яток історії і культури. На жаль, багато з них у занедбаному стані, на межі зникнення. А рівень асигнування на їх відновлення не відповідає реальним потребам. Цього року було виділено всього 600 тисяч гривень на реставрацію пам'яток, що перебувають на державному обліку. Ми повинні змінити пріоритети і політику в цьому питанні, врятувати ті пам'ятки, які ще остаточно не втрачено, але які просто гинуть через відсутність бюджетного фінансування. За моєю пропозицією бюджетний комітет збільшив з 2 до 10 мільйонів суми, які планується спрямувати на підтримання історичних пам'яток.

Бюджетний комітет під час роботи над проектом серйозно попрацював і з виконавчою владою, і з усіма фракціями та парламентськими комітетами. Нам вдалося знайти баланс інтересів у вирішенні конкретних питань. Додаткові кошти буде направлено на підтримку науки, освіти, охорони здоров'я. Це не демагогія і не популізм. Наш комітет вишукав джерела додаткових надходжень. І всі ті суми, які пропонується збільшити у видатковій частині, повністю покриваються з джерел поповнення доходної частини бюджету, знайдених комітетом. Таким чином, це не буде впливати на рівень дефіциту.

Прийняття Верховною Радою в першому читанні найважливішого фінансового законопроекту означає схвалення нової ідеології формування бюджету, фінансової політики нашої держави, а це дає підстави для надії на економічне зростання. Адже ми беремо під контроль фінансові потоки держави і спрямовуємо кошти на розв'язання економічних проблем. У цифрах підтримка пропозицій бюджетного комітету означає 13 мільярдів додаткових коштів до бюджету.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ, народний депутат України, член Комітету з питань бюджету (фракція «Батьківщина»)

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проведення урочистого засідання Верховної Ради України для складення присяги Президентом України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Провести 30 листопада 1999 року в сесійному залі Верховної Ради України урочисте засідання Верховної Ради України для складення присяги новообраним Президентом України.

2. Голові Верховної Ради України Ткаченку О. М. за участю Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп забезпечити здійснення організаційних та інших заходів по проведенню урочистого засідання Верховної Ради України.

3. Ця Постанова набирає чинності з часу її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 19 листопада 1999 року.

№ 1245-XIV.

Інавгурація — дзеркало політичних стосунків

Коментар

Сьогодні, коли вже відбулася перша суперечка навколо проблеми інавгурації повторно обраного Леоніда Кучми, не так і важливо те, де складатиме присягу Президент — у стінах парламенту чи в Національному палаці «Україна». У статті 104 Конституції України чітко сказано, що на свою посаду Президент заступає з моменту складання присяги на урочистому засіданні Верховної Ради. Але не сказано, що це має відбуватися саме в парламенті, де вже присягали в 1991 році Леонід Кравчук, а в 1994 році — сам Леонід Кучма. «Президент не може порушувати традицію, яка, хоч і недовго, у нас уже є», — переконаний голова тимчасової парламентської комісії з контролю за президентськими виборами Олександр Єльяшкевич.

У Президента були свої резони: приміщення парламенту маленьке, і в ньому справді важко розмістити численних гостей, які очікують інавгурації. Це 20 президентів сусідніх країн, глави урядів, керівники українських регіонів, представники громадськості, журналісти тощо.

У «проблемі інавгурації», що раптово вигулькнула в українському політичному житті справді, мов чортик із табакерки, важливі інші моменти. Вона стала своєрідним дзеркалом обопільної недовіри, підозри і неповаги одне до одного Президента і чималої кількості депутатів. І не тільки з лівого крила переможених у президентських перегонах.

Президент Л. Кучма цілком резонно побоюється демонстративних акцій протесту з боку лівих депутатів, незадоволених ходом президентської кампанії. «Вони можуть встати й демонстративно вийти із зали», —припустив О. Єльяшкевич. Однак ліві йому заперечують. Лідер соціалістичної фракції Іван Чиж відверто заявив, що «немає жодних підстав так ганьбити державу». А один з лідерів комуністичної фракції депутат Сергій Гмиря сказав: «Поки що ми знаємо, що свою інавгурацію збирається зривати сам Президент, проводячи її в незаконному місці. За законом він складає присягу перед парламентом. Якщо спроба зірвати інавгурацію Президентові вдасться, то відповідатиме за це тільки він сам». А останній лідер Радянської України депутат Станіслав Гуренко взагалі відмовився говорити на цю тему.

Інші депутати побачили в спробах перенесення інавгурації намагання Л. Кучми вкотре «образити й принизити» парламент. Мовляв, хоче розпустити Верховну Раду, а тому й не хоче їти до неї. І в цих твердженнях теж є свій сенс, адже Президент поки що ніяк не реагує на те, що його прихильники незаконно збирають підписи за проведення всеукраїнського референдуму щодо долі парламенту.

Настороржують багатьох лівих депутатів і спроби їхніх правих візаві ініціювати відставку Голови парламенту Олександра Ткаченка та його заступників. Такий крок автоматично потягне за собою не тільки тривалу «спікеріаду» — процес обрання Голови парламенту через узгодження багатьох інтересів, а й перерозподіл портфелів глав парламентських комітетів. Адже з літа минулого року фракційна структура Верховної Ради зазнала серйозних змін: одні фракції розпалися на нові групи, з'явилися інші депутатські угруповання, які вимагають «місця під сонцем».

Голова ВР О. Ткаченко спочатку обережно коментував можливість своєї відставки. Він тільки нагадав, який тривалий цей процес (голову обирали понад 70 днів), і припустив, що чимало депутатів навряд чи «наважаться на новий такий марафон».

Однак суперечка навколо проблеми інавгурації засвідчила, що позиції О. Ткаченка в парламенті залишилися міцними, і він це розуміє.

А прем'єром найімовірніше залишиться В. Пустовойтенко. Парламентської більшості у Верховній Раді не буде. Президент, правда, обіцяв бути рішучішим у реформуванні. Слід сподіватися, що розумні, обгрунтовані ініціативи глави держави парламент завжди підтримає.

Ну а інавгурацію, тобто складання присяги, можна таки провести у Верховній Раді, а доповідь виголосити і влаштувати торжества — у палаці «Україна». Хіба ні?

Володимир СКАЧКО.

Європейський вибір України

Ми й надалі стукатимемо в двері

Коли я працював послом України у Брюсселі, то одного разу побачив орнаментовану карту голландського картографа XVII ст., яка називалась «Європейський концерт». Карта мала на меті символізувати розмаїття європейських народів, що належали до політичної і культурної карти Європи тих часів. І мені було приємно побачити серед зображених персонажів українського козака, який сидів за столом поруч зі своїми європейськими партнерами.

У XVII сторіччі для голландського картографа було цілком очевидно позначати кордони України на географічній карті Європи, цілком природно зображати Україну як невід'ємну частину континенту. Нашу державу бачили як учасника «європейського концерту» в будь-якому сенсі: географічному, культурному, політичному, економічному — тобто цивілізаційному.

Борис ТАРАСЮК

На жаль, подальша історія була немилостива до українського народу, на століття відокремивши його від решти Європи. Проте, незважаючи на багато років ізоляції і пригноблення, чужоземні ярма і тоталітарні режими, періодичний геноцид національної еліти, українці зуміли зберегти і реалізувати своє прагнення до незалежності і свою європейську сутність, які виступають як одне ціле.

Тому ми тепер повертаємось у Європу. Це не примхлива стратегія жменьки політичних мрійників. Наше прагнення ґрунтується на відродженій національній і європейській ідентичності. Опитування громадської думки свідчать, що 79 % населення країни висловлюється на користь членства України в Європейському союзі.

Уже протягом декількох років Україну визнають у Європі й світі як демократичну європейську державу, яка робить свій вагомий внесок у підтримання миру і стабільності на континенті. Україна виступає постачальником до європейської безпеки і поширює цю безпеку на сусідні країни. Ми беремо активну участь у врегулюванні конфліктів у Придністров'ї (Молдова), Косово (СРЮ), Абхазії (Грузія), Боснії і Герцеговині, Нагірному Карабаху (Азербайджан).

Україна стала шанованим регіональним лідером, розбудовуючи широку мережу регіонального співробітництва. Останніми прикладами цього стали саміт країн Центральної Європи у Львові минулого травня та Балто-Чорноморський саміт в Ялті у вересні.

Всередині країни нам удалося досягти тривалого міжетнічного миру і стабільності. Суворо дотримуючись конституційних норм і сповідуючи європейські цінності, ми розв'язали складні внутрішні проблеми, подаючи приклад іншим для наслідування. Єдиний успіх ОБСЄ був досягнутий її місією в Україні, коли завдяки тісній співпраці з центральними і місцевими органами влади вдалося мирним політичним шляхом урегулювати потенційно вибухонебезпечну ситуацію в Криму.

Переконливим доказом стабілізуючої ролі України в регіоні та інших частинах світу стало її обрання до Ради Безпеки ООН на період 2000—2001 рр. Ми розглядаємо свою роль у цьому міжнародному органі як представлення інтересів усього Центрально-Східноєвропейського регіону, оскільки саме від нього нас було обрано. Ця справді історична подія для незалежної України стала можливою завдяки послідовній і активній зовнішній політиці, нашим визнаним міжнародним досягненням.

Таким чином, Україна здатна брати найактивнішу участь у побудові нової об'єднаної Європи без розділювальних ліній. Ми — надійні партнери, союзники й учасники процесів за участю євроатлантичної спільноти.

Європейська ідея поступово стає українською національною ідеєю, консолідуючим фактором для українського суспільства. В цьому головна причина того, чому Україна приділяє так багато уваги змісту спільної стратегії ЄС, чому нам потрібно побачити в стратегії позитивний сигнал щодо європейського майбутнього для України. Цей сигнал знайде підтримку в українському суспільстві і буде добрим стимулом для його подальшого демократичного розвитку.

У той час як відсутність чіткої відповіді на наші європейські прагнення або навіть їх заперечення в стратегії ЄС знецінить її для нас, а то й завдасть шкоди нашим відносинам. Не існує аргументів, якими можна було б пояснити українцям, чому їхнє природне прагнення бути в сім'ї європейських народів — в Європейському союзі — нехтують. Ця концептуальна дистанція у підходах не повинна затьмарювати зростаючу вагу відносин між Україною та ЄС.

Будучи осередком миру і стабільності, з декількома активними і «замороженими» конфліктами довкола, Україна здатна бути цінним активом безпеки для ЄС. Особливо враховуючи усвідомлення самим союзом необхідності рішучого розв'язання питань безпеки. Ми можемо допомогти в поширенні простору безпеки і стабільності в Європі.

В минулому були випадки, коли країни приймали до ЄС усупереч їх невідповідності чинним критеріям членства. Це були суто політичні рішення — об'єднуватися перед потенційною загрозою з боку колишнього СРСР.

Сьогодні Україна домагається не негайного членства, а політичної декларації про те, що її розглядають як можливого майбутнього члена ЄС за умови виконання нею Копенгагенських критеріїв. Однак європейці не спроможні об'єднатися навколо конструктивної ідеї неподільного континенту так, як вони це робили перед загрозою.

Говорячи про визнання нашого майбутнього членства в ЄС, ми усвідомлюємо, що саме на нас лягає головна відповідальність за здійснення необхідних внутрішніх перетворень з метою наближення до членства в Євросоюзі. Водночас Україна вже сьогодні відповідає всім загальним критеріям, щоб розглядатися як перспективний член ЄС. Ми є європейською державою, впроваджуємо необхідні внутрішні процедури на підтримку цього курсу (як от Стратегію інтеграції України в ЄС, Національну програму співробітництва між Україною та ЄС, адаптацію національного законодавства до європейських норм і стандартів). В Україні зміцнюються засади демократії, що підтвердили загалом позитивні висновки керівництва Ради Європи в ході їх відвідання України, так само як і проведення президентських виборів.

Донині я не чув від ЄС зрозумілого пояснення, які саме загальні критерії застосовують до країн-кандидатів на членство: географічні, економічні чи політичні?

Наприклад, деякі опоненти кажуть, що Україну навіть гіпотетично не можна розглядати як перспективного члена ЄС через її погані економічні показники. Це є стереотипом, позбавленим належної статистичної аргументації. Якщо ми порівняємо економічні показники України з показниками деяких інших країн Центральної Європи, то побачимо, що за багатьма з них Україна нікому не поступається.

(Закінчення на 7-й стор.).

Дім, де народжуються закони нашої держави

Архітектори і будівельники не йдуть із життя безслідно

У всіх довідниках про Київ можна прочитати, що автором проекту будинку Верховної Ради України, збудованого 1939 року, є архітектор В. Заболотний. А ось під чиїм безпосереднім керівництвом велося це будівництво —майже ніде не згадується. Сьогодні ми спробуємо усунути цю «білу пляму», публікуючи нотатки-спогади інженера-будівельника Євгена Тембеля.

Після перенесення на початку 1934 року столиці УРСР із Харкова до Києва було розроблено і затверджено генеральний план будівництва і реконструкції міста над Дніпром. Для проектування державних офісів архітекторам запропонували сім земельних ділянок: у Ботанічному саду, в районах зоопарку, іподрому на вулиці Суворова, на місці нинішнього парку Слави, на двох площах —Михайлівській і Європейській, а також біля Маріїнського палацу.

Наприкінці 1935 р. оголосили закритий конкурс на ліпший проект приміщення Верховної Ради УРСР. У ньому взяли участь добре відомі в Україні архітектори: В. Риков, В. Заболотний, С. Григор'єв і Є. Штейнберг. Через певний час журі з участю голови Раднаркому УРСР Панаса Любченка розглянуло подані роботи і зупинило свій вибір на проекті, запропонованому В. Заболотним. Правда, він мусив його доопрацювати.

Архітектор дуже вдало вписав спроектовану будівлю Верховної Ради в навколишній парковий ландшафт, у сусідство з Маріїнським палацом, спорудженим в стилі українського бароко. Для створення архітектурного образу В. Заболотний творчо використав надбання світової архітектури, особливо тієї, що стосувалася парламентських споруд.

Будинок спроектовано у строгій прямокутній формі, невисоким — лише три поверхи. Його увінчує купол з металу і скла, через який освітлюється зал для засідань. Плоска покрівля усучаснює споруду, додає їй композиційної гармонії.

Фасади будинку з боку вулиці Грушевського і площі (головний фасад) майже аналогічні за своїм композиційним вирішенням. Вони мають по два бокові виступи — ризаліти — з розміщенням між ними портика. Парапет головного фасаду підтримується портиком на три поверхи з шести колон коринфського ордера, а з боку вулиці Грушевського — портиком з тричвертних колон.

Найоригінальніший вигляд має фасад з боку Маріїнського парку. Створений виступом споруди інтимний курдонер і три портики, розміщені на цоколі першого поверху, вирішені масштабно і добре прив'язані до парку.

Споруджувати будинок Верховної Ради доручили інженерно-будівельному відділу НКВС УРСР, який тільки-но завершив будівництво житлового будинку для чекістів на вулиці Виноградній, 7/14. Це був найдовший будинок, збудований у Києві в 30-х роках. Керував будівництвом старший виконроб Костянтин Іванович Тембель.

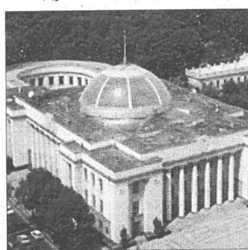
І ось тепер такий відповідальний будівельний об'єкт, куратором якого «зверху» став «всеукраїнський староста» Г. Петровський. Він детально вникав у проблеми будови, щотижня проводив планірки, сприяв тому, щоб усі будівельні матеріали і механізми вчасно потрапляли на будівельний майданчик. Для того, щоб прискорити темпи будівництва і здешевити його, спеціалісти запропонували кілька новаторських на той час речей. Скажімо, нову технологію виготовлення штучного мармуру для облицювання стін, підлоги і колон. Водночас було розроблено цілу систему закритих каналів з вентиляторами для подачі свіжого повітря із забірної шахти в Маріїнському парку. Це повітря потрапляло у підвальне приміщення під залом засідань, де його підігрівали чи охолоджували — то вже залежало від пори року. І навіть ароматизували. Таким чином уперше в Україні застосували варіант кондиціонерного пристрою.

Старший виконроб К. Тембель запропонував підняти металево-скляний купол на два метри. Архітектор не заперечував, оскільки від того спорада мала ліпший вигляд.

Для розпису стель були спеціально командировані з Ленінграда батько і син Щербакови. Саме вони розписали плафон у вестибюлі на тему «Квітуча Україна». Поперваx художники зобразили шахтарів і колгоспників після роботи, зі стомленими обличчями. Це не сподобалося М. Хрущову — тодішньому першому секретареві КП(б) України. І художники змушені були зробити обличчя усміхненими. В дусі повного соцреалізму.

Дві талановиті людини — архітектор В. Заболотний та інженер-будівельник К. Тембель — на цій будові доповнювали один одного і доволі багато вдалих рішень було прийнято ними спільно. В. Заболотний часто полюбляв повторювати: «Талант — як гроші. Якщо є, то є. Якщо немає, то немає». Відомий у ті часи архітектор А. Кобелєв якось, спостерігаючи за роботою будівельників, мимохідь сказав, що так якісно вели будівництво в старі часи. Тобто за царизму. Наприкінці літа 1939 р. спорудження будинку Верховної Ради було завершено і прийнято державною комісією з оцінкою «відмінно». За високу якість робіт і здачу об'єкта в зазначений строк К. Тембеля підвищили в посаді — він став начальником будівельної дільниці інженерно-будівельного відділу НКВС УРСР. Окрім того, його нагородили тижневою безплатною поїздкою в Ленінград для ознайомлення з музеями й архітектурними шедеврами цього прекрасного міста на Неві. Архітектор В. Заболотний за цю роботу отримав наступного року Державну премію СРСР і був призначений головним архітектором Києва.

Під час війни щойно споруджений будинок Верховної Ради зазнав значних руйнувань. Згідно з постановою секретаріату Президії Верховної Ради УРСР від 14 лютого 1944 р. була створена комісія під головуванням архітектора — професора А. Альошина, куди увійшов і К. Тембель. Саме йому і поставив запитання М. Хрущов, який брав участь у виїзному засіданні комісії. Він, зокрема, поцікавився, чи можна відновити зруйновану споруду? Чи, можливо, ліпше її розібрати до фундаменту і збудувати заново? «Можна і треба будинок відновити», — без жодної нотки сумніву відповів старший виконроб. Тоді М. Хрущов додав: «Якщо відновлюватимемо будинок, то треба до нього добудовувати ще триповерхове напівкільце з боку Маріїнського парку». Так, зрештою, і зробили.

У 1945 році К. Тембеля призначили головним інженером і заступником начальника державного будівельно-монтажного тресту № 3 МВС СРСР попри те, що був він грек за національністю і безпартійний. Того самого сорок п'ятого В. Заболотний організував Українську академію архітектури і до 1956 р. був її президентом.

Архітектори і будівельники не йдуть із життя безслідно. Вони залишають після себе не лише окремі будинки, але й цілі вулиці. І навіть міста. Головний пам'ятник В. Заболотному і К. Тембелю кияни бачать щодня на екранах телевізорів — це будинок Верховної Ради України.

Євген ТЕМБЕЛЬ,
син колишнього старшого виконроба К. Тембеля.

Київ.

У номер

✔ Кіровоград—Рівне

Післявиборна буханка

У Кіровограді подорожчав хліб. Із 64 копійок ціна стрибнула аж до 74—76 копійок. Офіційна версія того, що сталося, — підвищення закупівельних цін на борошно. Неофіційна — в нашій економіці, та й у державі в цілому, не все так гаразд, як нам про те говорили... Враховуючи, що закупівельні ціни піднялися не вчора і не одразу, мимоволі стає шкода вітчизняних хлібопекарів, які протягом тривалого часу працювали собі на збиток, аби підтримувати навіювану владою передвиборну ілюзію благополуччя.

А тим часом голова Рівненської облдержадміністрації Микола Сорока видав розпорядження, за яким передбачено виділити з резервного фонду обласного бюджету дотацію, аби компенсувати затрати пекарів Рівного. У такий спосіб планують утримати від зростання ціни на хлібобулочні вироби.

Та чи допоможе пекарям фінансова «ін'єкція» влади? Чи все-таки доведеться відпустити ціни?

✔ Луцьк

Час збирати борги

Уже в грудні цього року керівники підприємств-боржників Луцька можуть втратити свої директорські крісла. Міський голова Антон Кривицький висунув ультиматум: або гасите 50 відсотків заборгованості перед бюджетом до кінця листопада, або — «пакуйте речі»... Нині підприємства обласного центру Волині винні державній казні понад 30 мільйонів гривень. Найбільші борги — в акціонерних товариств «Волтекс», «ЕНКО», «ЛуАЗ», «Синтетика», що водночас мають значні заборгованості і в зарплаті перед своїми робітниками.

А керівники цих підприємств, у свою чергу, скаржаться на відсутність обігових коштів і ринків збуту, високі ціни на сировину та надмірний податковий тиск.

✔ Житомир

Безневинним жертвам — пам'ять

Голова Житомирської облдержадміністрації, врахувавши побажання культурно-освітнього товариства «Теена» з Єрусалима, підписав розпорядження про спорудження пам'ятного знака на хуторі Видумка. Тут у роки війни фашисти масово розстрілювали євреїв Житомира. Безневинним жертвам — пам'ять, а живим — усі умови для духовного розвитку і самовираження. Головний рабин Ізраїлю заклав перший камінь у фундамент єврейського культурного центру Житомирщини. Він становитиме єдиний комплекс із синагогою, яку закрили 1936 року. Відновила вона свою діяльність лише після здобуття Україною незалежності. У складі центру різні офіси, бібліотека, архів, комп'ютерний центр, басейн. Його спорудять на благодійні внески з різних країн світу. За допомоги спонсорів у Житомирі діє також єврейська школа «Ор Авнер».

✔ Луцьк

На всіх солодкої зарплати не вистачило

Цукром замість грошей розраховуються із шахтарями на дев'ятій шахті об'єднання «Волиньвугілля». Поки що в рахунок погашення боргів у зарплаті надійшло понад 60 тонн солодкого піску. Мішок цукру шахтарям пропонують по 85 гривень. І розібрали їх миттю. Тому на всіх солодкої зарплати не вистачило. Незабаром має надійти ще 60 тонн цукру. Але цього теж буде мало. Адже борги в зарплаті тягнуться аж із 1996 року і становлять у деяких гірничих колективах від 6 до 12 місяців.

Утім, «Волиньвугілля» шукає й інші способи покінчити з боргами. Віднедавна кожен шахтар, який спускається в забій, отримує в рахунок погашення заборгованості продукти на обід.

✔ Фотофакт

Працівники полтавської міліції отримали 12 спецавтомобілів, обладнаних сучасною апаратурою та пристроями.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

«Приїздіть у Трудове наступного року. Переконаєтеся!»

Робітники Трудівського щебеневого заводу Олег Аверченко, Зінаїда Скороход, Семен Бражник, Віра Тарасевич, Олександр Заворотний

Часто зараз чуємо, що український народногосподарський комплекс поступово набирає темпів. Але оскільки це практично поки що не позначається позитивно на добробуті народу, то навіть документально підтверджений ріст економічних показників викликає в багатьох іронію та недовіру.

Чим же насправді живуть сьогодні трудові колективи і від кого та від чого залежить зростання рівня життя працюючих у них?

Для прикладу беремо звичайне підприємство, навіть не обласного, а районного масштабу — Трудівський щебеневий завод, що в Куйбишевському районі Запорізької області.

Смерть директора сталася за загадкових обставин

Запланованій поїздці в далекий район, що розташувався біля межі між Запорізькою та Донецькою областями, передувала трагічна подія, яка й досі тут гаряче обговорюється і яка, безумовно, ще більше підігріла наше зацікавлення, як інколи кажуть, життям глибинки. Вбито директора досить потужного, як на місцеві масштаби, підприємства Володимира Ахмадуліна. Народних версій причин убивства безліч. Добре знайомі з газет та телебачення з тим, як це робиться нині в столиці чи великих містах, самодіяльні мегре й холмси розповідають про сліди найнятих убивць, десятки тисяч доларів та інших грошових знаків, нібито знайдених під час обшуку. Любителі детективного чтива розвивають сюжети про шекспірівські пристрасті, які, мовляв, стали причиною побутового конфлікту, тощо.

Залишимо право шукати істину слідству, яке поставить крапку в цій, зауважимо, не типовій досі для життя степового краю трагічній історії.

Наше ж завдання, повторюю, інше — спробувати відповісти на запитання, як працюють в нинішніх економічних умовах трудові колективи, які ще десять років тому були флагманами місцевої промисловості й від яких і сьогодні залежить рівень добробуту значної кількості населення краю?

Слова, винесені в загальний заголовок, сказав мені на прощання новопризначений директор Трудівського щебеневого заводу Василь Ципіньо. А стосувалися вони перспектив робітничого колективу, які вимальовуються з програми, запропонованої керівником. Зрозуміло, що масштаби тут порівняно скромні. Але саме завдяки стабільній роботі щебеневого заводу бюджетники району (а це вчителі, лікарі, службовці) одержують і зарплату, і пенсію.

— У нас працюючих підприємств нині всього п'ять: згаданий щебзавод, друкарня, птахофабрика, завод «Електроприлад» та харчове підприємство «Смак», — розповідає заступник голови Куйбишевської районної держадміністрації Євген Гераськін. — Тому плани нового директора Трудівського щебзаводу нас дуже цікавлять. У радянські часи це було потужне промислове підприємство союзного значення, яке поставляло щебінь залізницям та новобудовам. Поруч із ним виросло селище. Зрозуміло, що всім нам не байдуже, як підуть справи у Василя Михайловича.

Саме географічне положення Трудівського щебзаводу наштовхує автора публікації на думку про його záкономірну вершинну роль серед місцевих промислових підприємств. Гора Бельмак висотою 326 метрів над рівнем моря — найвища точка Приазовської височини. Вона являє собою вихід на степову поверхню кристалічних порід. Здавна місцеві видобували тут будівельний камінь. Шістдесят років тому на Бельмаку засновано завод із промислового його видобутку. Зрозуміло, що всі минулі роки він був опорою районного господарського комплексу.

— Нині наше основне завдання, — каже Василь Ципіньо, — забезпечувати Придніпровську залізницю щебенем, який використовується для ремонтних робіт. Раніше треба було щороку давати 600 тисяч кубометрів продукції, зараз внаслідок виведення з експлуатації другорядних віток дороги планові обсяги зменшились до 320 тисяч. Таких підприємств у Придніпровській залізниці два. Наш завод та менш потужний Ерастівський, що в Дніпропетровській області. Спад у роботі заводу почався 1993 року (до цього підприємство стабільно давало щороку 500 тисяч кубометрів щебеню). Основною причиною був розрив економічних зв'язків на міжобласному рівні — з Рубіжного нам перестали поставляти в достатній кількості вибухівку, з інших міст — дизельне паливо.

Сьогодні все налагодилось. 200 працівників заводу мають стабільну зарплату понад 200 гривень. Звичайно, це небагато. Але в нас є великі резерви, реалізуючи які, ми, безумовно, поліпшимо життя нашого колективу. Й відродимо робітниче селище. Подивіться на ці рукотворні гори. Це першокласний будівельний матеріал — гранітний відсів. Він використовується як у сільському будівництві, так і в міському. Особливо для поліпшення та будівництва доріг. Може, серед читачів вашої газети знайдуться бажаючі придбати його в нас — будь ласка.

Дві паралелі, що врівноважують одна одну: зміцнення заводу і відродження робітничого селища

Найпривабливішою рисою програми дій нового директора Трудівського щебзаводу є її спрямованість на підвищення добробуту працівників. Зрозуміло, що тисячне населення Трудового — це крапля в морі. Але ж із таких крапель і складається наш народ. І великий Дніпро живлять малопомітні річечки та джерельця.

Є в Трудовому восьмирічна школа, дитячий садок, їдальня, будинок культури, пошта... До всього цього дійшли руки у Василя Ципіня. Директор школи Андрій Крутько хоче впорядкувати шкільне подвір'я, розширити стадіон, устаткувати майстерню для трудового навчання, поповнити бібліотеку тощо.

— Спробуємо все зробити, — відповідає керівник щебзаводу. — Адже в школі вчаться діти наших робітників. Подумаймо разом: може, взяти школі кілька гектарів землі та обробляти її? Вирощений урожай реалізуємо. Але головне, що діти не лише набуватимуть певних трудових навичок, а й зможуть, наприклад, поїхати на екскурсію до Києва чи в інше місто.

Учителі, а ми зустрілися в той день з Людмилою Підсадною, Тетяною Кулик, Віктором Селяєвим, бібліотекар Галина Шпакова вірять керівникові дбайливих шефів. У школі тепло, затишно. Діти жваві, усміхнені.

Не зупиняється в Трудовому і житлове будівництво. До кінця року планують здати новий двоповерховий будинок.

— Я не буду розкривати наші плани до кінця, — каже Василь Михайлович. — Але коли ви приїдете до нас наступного року, ми вас, наприклад, пригостимо столово-мінеральною водою власного виробництва. Буде в селищі працювати і клуб, і їдальня, і дитсадок. Усе беремо на свої плечі. Підприємство до того часу наростить потужності й додасть до основного ще кілька надійних ділових партнерів.

Враховуючи, що Василь Ципіньо раніше був одним з керівників благополучного в організації виробництва ЗАТ «Мінерал», що в Пологах, віриться: його слово не пустий звук. Успішно працюватиме щебзавод — відроджуватиметься і степове робітниче селище Трудове. А отже, міцнітиме й наша держава.

Віталій АБЛІЦОВ.

Фото Василя ПРОХОРОВИЧА.

Ліс, як і пшениця, теж достигає

Підсумки

В об'єднанні «Житомирліс» підбили підсумки й вирішили: до Книги трудової слави занести колектив Малинського держлісгоспу, який упорався з обсягом реалізації продукції на 137 відсотків та в два з половиною раза збільшив експортні поставки.

Знову, як і торік, зростання по всьому об'єднанню: за 8 місяців, порівняно з таким само торішнім періодом, продукції реалізовано більше на 38 відсотків, а на експорт — на 10,5 відсотка. А от бартер зменшився на 38 відсотків.

Можна почути: лісу в Україні й так надто мало, а вин за кордон вивозять. Але ліс, як і пшениця, теж достигає, і його треба рубати. А попит на деревину в Україні через кризу різко впав. На ту валюту, що її лісівники заробили на експорті деревини, вони встановили на своїх деревообробних підприємствах найсучасніше імпортне обладнання, про яке раніше й не мріяли. А це і вихід з вибір, і більш ефективне використання кожного кубометра деревини. Процес оновлення триває, а найбільша мрія — про попит на внутрішньому ринку.

Житомирський ліс — найбільший в Україні, бо це — кожен третій гектар території області. За рік деревини приростає 2,7 мільйона кубометрів, а вирубується 770 тисяч кубометрів.

До речі, багато дерев, які ростуть разом, — це ще не той ліс, який становить цінність. За десять років площа під хвойними зросла на 6,3 тисячі гектарів, під високостовбурним дубом — на 2,4 тисячі, а от малоцінних м'яколистяних порід стало менше на 3,3 тисячі гектарів. Цього року замість 2,6 тисячі посадили майже 2,9 тисячі гектарів лісу. А сіянців вирощено 37 мільйонів — і собі вистачило, й іншим регіонам продали.

Між іншим, ви бачили насіння сосни чи ялини? Уявіть собі, скільки треба попрацювати, щоб назбирати 1413 кілограмів. Саме стільки заготовили його житомирські лісівники, перевиконавши попередні намітки. До того ж не будь-якого, а елітних дерев — тих, з яких виросте найкращий ліс. Для нащадків.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Флюгери, що приносять користь

Досвід Донузлавської вітроенергетичної станції доводить перспективність галузі

Після розпаду колишнього СРСР Україні припала чи не найбільша частина військово-промислового комплексу. Конверсія його підприємств — надзвичайно складна проблема. Не менш складна й конверсія військової інфраструктури країни. Це велика кількість військових містечок, як правило, розташованих віддалік промислових центрів. Для України така інфраструктура виявилася значною мірою надлишковою і створює додаткове навантаження на економіку.

Заходи, спрямовані на скорочення Збройних сил, проведені після проголошення незалежності, позначилися передусім на можливості підтримувати в належному стані казану інфраструктуру, боляче вдарили по людях, які обрали військову кар'єру. Через істотне скорочення чисельності військових частин постала серйозна проблема працевлаштування величезної кількості висококваліфікованих фахівців-військовиків, багато хто з яких одночасно мав хороші цивільні професії. Ставши практично безробітними, багато хто з них не хотів би залишати звичні військові містечка, де було налагоджено побут, де в багатьох є квартири. З огляду на це чи не найголовнішим питанням у конверсії цієї військової інфраструктури стало створення нових робочих місць, де нові професії могли бути адекватні за рівнем колишнім військовим професіям.

Здійснити це нелегко, особливо в умовах економічної реформи, коли в народному господарстві паралельно є аналогічна проблема в промисловості, де існує чимало заводів, які раніше були залучені до военного виробництва, але втратили колишні ринки збуту і поки що не знайшли їм заміни. На таких підприємствах масово простоюють велетенські потужності і багато кваліфікованих робітників також залишилися без роботи. Тому створювати якісь промислові виробництва у місцях, де розташовані колишні військові містечка, — справа практично безперспективна. Спроби створювати підприємства з переробки сільськогосподарської продукції також не увінчалися успіхом. Тому виникає потреба шукати неординарні рішення.

Один з найперспективніших напрямів у розв'язанні цієї проблеми — розвиток вітчизняної вітроенергетики. Прикладом може бути спорудження та експлуатація Донузлавської вітрової електростанції, спорудження якої було розпочато 1993 року у Західному Криму. Станцію будували там, де розташована Донузлавська військово-морська база, яка після поділу Чорноморського флоту переживає не найкращі часи. Наявність Донузлавської ВЕС для мешканців військового містечка Новоозерне, багато хто з яких змушені були залишити військову службу, має величезне значення. Протягом невеликого часу вони змогли набути нові цивільні професії. Колишні воєнні авіатори, суднові механіки, електромеханіки, електронники змогли швидко адаптуватися до роботи на вітровій електростанції. До того ж хороший воєнний досвід керування людьми в екстремальних умовах дозволив багатьом колишнім офіцерам досконало опанувати професії менеджерів у такій новій галузі промисловості, як вітроенергетика.

Сама інфраструктура вітрової електростанції також інтенсивно розвивається. Нині в Донузлавському регіоні вже активно працює регіональне міжгалузеве підприємство «Ост-енерго», яке здійснює експлуатацію кількох вітрових електростанцій і ремонт вітроенергетичного обладнання. Понад 70 колишніх офіцерів працюють на цих підприємствах. Поки що діюча потужність Донузлавської ВЕС становить 5,3 МВт. У міру її розвитку (до запланованих 50 МВт) багато хто з мешканців військового містечка Новоозерне матиме стабільну і перспективну роботу.

Для довідки: одна ліцензована вітротурбіна потужністю 110 кВт може забезпечити електроенергією два 50-квартирні будинки. Нині на Донузлавській ВЕС працюють уже 53 таких вітротурбіни. Отож досвід показує: спорудження ВЕС здається вельми перспективним. У безпосередній близькості від Донузлавської ВЕС починають споруджения Тарханкутської ВЕС потужністю 70 МВт. У цьому самому регіоні споруджують Сакську ВЕС. На черзі будівництво станцій у найперспективнішому з точки зору вітрового потенціалу східному регіоні Криму, де також є військова інфраструктура, що потребує конверсії. Якщо до цього додати, що аналогічні станції споруджуються в Донецькому, Львівському і Херсонському регіонах, то стає очевидною широка географія такого будівництва.

Для визначення перспектив будівництва ВЕС дуже важлива їхня економічна ефективність, передусім з точки зору вартості електроенергії, вироблюваної на таких станціях. При всій соціальній значущості такого будівництва воно може бути ефективне лише за умови економічної вигідності, а також якщо таку електроенергію можна буде продавати з комерційною метою.

Протягом останніх років в економічно розвинених країнах (Данія, Німеччина, США та інші) спостерігається справжній бум у будівництві ВЕС, бо в технології виготовлення новітніх вітротурбін удалося вийти на такий рівень, за якого вже в найближчі роки ціна вітрової енергії має становити близько 3 центів/кВт-год. Нині тариф на вітрову електроенергію у багатьох зарубіжних країнах сягає 5—8 центів/кВт-год, що зіставне з тарифом для теплових станцій. І ціна цієї електроенергії має стійку тенденцію до зниження. Скажімо, кожне подвоєння потужності таких станцій у світі дає зниження ціни на електроенергію приблизно на 20%.

Перспективи подальшого зниження вартості електроенергії в нашій країні напряму пов'язують з організацією на конверсійних заводах виробництва ліцензійних вітротурбін наступного покоління потужністю 600 кВт. Оскільки на вказаних заводах уже є реальне виробництво ліцензійних вітротурбін попередньої моделі, тобто потужністю 110 кВт, вони чималою мірою підготовлені до виробництва складніших машин потужністю 600 кВт. Хоча в даному випадку конверсійні заводи неминуче зіткнуться з проблемами і потребуватимуть істотної підтримки з боку держави.

Як бачимо, питання конверсії оборонної промисловості і конверсії військової інфраструктури у справі розвитку вітчизняної вітроенергетики взаємопов'язані. Більше того, вони повинні істотно доповнити одні одних, бо в обох випадках ідеться про створення нових робочих місць у дуже відмінних, але однаково важливих для держави сферах.

Які ще галузі економіки України зацікавлені у розвитку вітроенергетики? По-перше, сільськогосподарська і, по-друге, електроенергетика. Для сільськогосподарських регіонів це означає додаткові можливості у розвитку власного генерування і мережного господарства, а також створенні нових робочих місць. Для електроенергетики спорудження вітрових електростанцій означає використання альтернативних джерел на безпаливній технології. Таким чином, вітроенергетика стає одним із суттєвих способів розв'язання багатьох соціально-економічних проблем.

Однак їх не можна буде розв'язати, якщо не створити для розвитку вітроенергетики належні умови, передусім — на рівні законодавчого забезпечення. Адже в умовах фінансової кризи в країні інвестори недовірливо ставляться до рішень, які недостатньо підкріплені відповідними законами. Тому, щоб мати можливість одержати і запровадити на українських заводах принципово нову технологію виробництва новітніх вітротурбін, треба на законодавчому рівні закріпити такі положення, які мають свідчити про можливість використання ринкових механізмів у виробництві обладнання, а також у спорудженні та експлуатації вітрових електростанцій.

На розв'язання цього завдання орієнтовано проект нового закону України «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України стосовно стимулювання розвитку вітроенергетики», що перебуває на розгляді у Верховній Раді. Він є логічним продовженням низки законодавчих актів, які створили основу для розвитку вітроенергетики: «Національна енергетична програма», закон «Про енергозбереження» і закон «Про електроенергетику». Кожний з них містить важливі моменти щодо державної підтримки нетрадиційної електроенергетики. З цього питання є також чимало нормативних актів, виданих виконавчою владою.

Досвід кількох попередніх років показує, що конверсія проходить з великими труднощами, що значною мірою зумовлене проблемами економічної реформи у країні. Однако військові спеціалісти та їхні сім'ї не можуть чекати, аж поки зовнішні умови зміняться і держава зможе надати їм суттєву допомогу. Вони готові багато що зробити самотужки, про що переконливо свідчить досвід спорудження та експлуатації Донузлавської ВЕС. Треба тільки, щоб держава виявила зацікавленість у розв'язанні проблем, які виникають під час адаптації цих людей до цивільного життя. У даному випадку на найвищому, тобто законодавчому рівні, держава має надати таку підтримку, сприяючи розвиткові вітчизняної вітроенергетики. Можливість забезпечити одночасне розв'язання низки інших проблем в суміжних галузях економіки, тобто у машинобудуванні, сільському господарстві та електроенергетиці, лише підвищує значущість вітроенергетики для країни та її економіки.

Борис КОЖИН,
народний депутат України,
голова Союзу офіцерів України,
віце-адмірал.

«На вас замовлено вбивство!»

Здрастуйте, я ваш кілер!

Круто

Одного разу ввечері у квартирі літнього професора математики пролунав телефонний дзвінок. «На вас замовлено вбивство!» — сказав на другому кінці дроту незнайомий голос, і зв'язок перервався. Можливо, попри неприємний осадок у душі, професор і забув би про цей дзвінок, сприйнявши його за недоречний жарт студентів, але через пару днів невідомий зателефонував знову.

«Це не жарт, — сказав незнайомець. — Дехто й справді замовив ваше вбивство, а я — кілер. Може, зустрінемося, обговоримо подробиці? Дивись, і домовимося, як скасувати вирок».

Вчений, хоч і був ошелешений такою заявою, вирішив погодитися на зустріч і запросив «кілера» у свій будиночок у приватному секторі. Місце було вибрано не випадково: професор покладався на сусідів — чим би не скінчився візит, вони обов'язково запримітять незваного гостя.

Спеціаліст з убивств виявився пристойною молодою людиною, повністю готовою піти на компроміс на певних фінансових умовах. У довірливому тоні він розповів, що будучи мешканцем Далекого Сходу, довго працював у Москві, і ось там-таки, у білокам'яній, посередники й пообіцяли йому 10 тисяч доларів за голову луганського професора та його сина, дещо навіть авансували. «А взагалі набридло все, хочу зав'язати, — резюмував «кілер». — Якщо заплатите мені хоча б половину, я вас убивати не буду. Можу навіть з'їздити в Москву, дізнатися, хто конкретний замовник вбивства, і повідомити вам».

Жодних зв'язків у Москві вчений математик не мав, грошей, що відповідали б апетитам «кілера», також. Не знаючи, як самостійно вийти з цієї нестандартної ситуації, він звернувся до обласного управління СБУ. На останню зустріч з професором — за грошима — «кілер» йшов, ретельно плутаючи сліди, постійно перевіряючи, чи немає «хвоста». Ніким не помічений, він увійшов до навчального корпусу інституту, направився на кафедру, де його чекав професор... До цього часу співробітники спецслужби вже знали, що народився він у Луганську, тепер живе на півночі Росії, був судимий за незаконне зберігання зброї та наркотиків, а останнім часом справді працював у Москві. З'ясували оперативники і місце, де він зупинився в Луганську, і навіть телефони-автомати, з яких телефонував професору. В момент отримання грошей на зап'ястях «кілера» клацнули наручники.

Кримінальну справу за ознаками ст. 144 ч. 2 КК України (вимагання під погрозою вбивства) було порушено щодо нового спецпідрозділом по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю УСБУ, а потім за підслідністю передано до управління МВС. Нині вона завершена і передається до суду. Цікаво, що й під час слідства молода людина продовжувала наполягати, що він не тривіальний вимагач, а справді «спец», який отримав замовлення на знищення професора і проявив гуманність щодо потенційної жертви. І хоча жодних підтверджень цьому, як і слідів нібито вбитих ним, знайти не вдалося, відповісти за вимагання йому все-таки доведеться.

Юлія ЄРЕМЕНКО.

Луганськ.

Фото Сергія ЧУЗАВКОВА.

Хроніка. Факти. Події

✔ **Львів**

Комісія «Кучма–Гор» дбає про безпеку

Відбулися засідання комітетів із зовнішньої політики та безпеки україно-американської комісії «Кучма—Гор». Комітет із зовнішньої політики розглядав питання нерозповсюдження зброї масового знищення, проблеми двосторонніх відносин. Комітет з безпеки провів засідання у Львові. Обговорювалися перспективи регіональної безпеки і програми Колективного зменшення загрози, а також військово-технічне співробітництво. Робота обидвох комітетів — це підготовка до засідання на найвищому рівні комісії «Кучма — Гор» у Вашингтоні 9 грудня.

✔ **Пекін**

Третій у космосі не зайвий

Китай уперше здійснив запуск безпілотного космічного корабля «Шеньчжоу». Його було запущено у космос за допомогою нової ракети, і через 21 годину він повернувся на Землю, облетівши її 14 разів. А космонавти здійснять політ лише після того, як корабель пройде цілу низку нових випробувань. І тоді Китай стане після Росії та США третьою державою, яка здійснює запуски пілотованих космічних кораблів.

✔ **Вашингтон**

Порушників готують у США?

Тисячі людей на півдні Сполучених Штатів взяли участь у марші протесту з вимогою закрити військову академію для офіцерів з Латинської Америки. Протестуючі стверджують, що багато хто з випускників цієї академії мають відповідати за порушення прав людини в їхніх країнах. Деякі учасники маршу йшли у масках, які символізували смерть, інші несли хрести з іменами жертв насильства в Латинській Америці.

✔ **Ольстер**

До мирного розв'язання лише декілька кроків

Девід Трімбл, лідер Партії ольстерських юніоністів, яка виступає за збереження Північної Ірландії у складі Великої Британії, висловив упевненість, що йому вдасться переконати членів своєї партії проголосувати на підтримку угоди, покликаної зміцнити мирний процес у провінції. Він назвав цю угоду кращим шансом для миру. Домовленість, що її виробили за участі посередника на переговорах — колишнього американського сенатора Джорджа Мітчелла, передбачає утворення виконавчого органу влади у Північній Ірландії. А потім повинен розпочатися процес роззброєння воєнізованих угруповань, у тому числі й Ірландської республіканської армії.

✔ **Бухарест**

Думки розділилися. Правда порівну

Через 10 років після краху комунізму 22 відсотки опитуваних румунів заявили, що Чаушеску був найкращим керівником Румунії за останніх 100 років. Інші 22 проценти назвали його найгіршим правителем країни у нинішньому столітті. Хоча за Чаушеску румуни жили в поліцейській державі й мали карткову систему та дефіцит, але всім було гарантовано дешеве житло і робота. Ця ситуація сьогодні здається доброю, бо лише 89 відсотків румунів мають роботу.

✔ **Фотофакт**

Зима цього разу звалилася на бідних мешканців Європи як сніг на голову. У прямому розумінні. Внаслідок снігопаду на дорогах Франції загинули 30 осіб. У Німеччині — великі завали, рівень снігу досяг метрової позначки. А в Італії — величезні зливи. Наші сусіди теж постраждали: на фото поляк намагається звільнити авто від крижаного полону. Зранку ж треба на роботу.

За повідомленнями агентств «ІТАР-ТАКС», «Сіньхуа» та кореспондентів «ГУ».

Фото АП.

Про ведмедів у яблуках

19 грудня в Росії відбудуться чергові парламентські вибори. Зі 139 громадсько-політичних партій та об'єднань Центрвиборчком зареєстрував лише 28 виборчих блоків. Усього до Держдуми-99 прагнуть 3736 кандидатів від політичних партій і 2300 одномандатників.

Новий Закон «Про вибори депутатів до Державної Думи» та жорстка позиція Центрвиборчкому дали змогу не допустити до перегонів політиків і бізнесменів, які не бажають чесно заявляти про свої доходи, і зменшили ймовірність зайняти депутатські крісла російськими кримінальними авторитетами. Тому після реєстрації російський виборець дізнався, що до нового складу Держдуми ввійдуть переважно бідні верстви населення. Наприклад, у лідера блоку «Наш дім — Росія» Віктора Черномирдіна, якого англійський журнал «Форбс» включив до двадцятки найбагатших людей планети, немає ні будинку, ні квартири, ні гаража з автомобілем. У губернатора Саратовської області Дмитра Аяцкова —старенькі «Жигулі», а Володимир Жириновський, судячи з його декларації про доходи та майно, проживає в партійному гаражі.

Із партій та об'єднань Держдуми нинішнього скликання тільки комуністи та «яблучники», за оцінками експертів, можуть залишитися у великій політиці. Щоправда, у результаті розколу в лавах КПРФ Геннадій Зюганов розпрощався з багатьма своїми союзниками. Зміни у складі КПРФ послабили її передвиборний потенціал.

Роль першої скрипки у складі нової Держдуми належатиме блокові «Вітчизна — вся Росія», який об'єднав прихильників московського мера Юрія Лужкова, аграріїв і лідерів російських регіонів — блоку «Вся Росія». Ключова постать у цьому виборчому списку — екс-прем'єр Євген Примаков.

Кремлівська команда, або — як кажуть у Москві — «сім'я», побоюючись того, що «лужковці» стануть більшістю в Держдумі нового скликання, не гаючи часу створила політичний блок «Ведмідь», ядром якого стали російські губернатори, а лідером — міністр з надзвичайних ситуацій Сергій Шойгу.

ЛДПР з першого заходу (через наявність багатеньких) не змогла пройти реєстрацію. Жириновському вдалося перереєструватися, і прихильники ліберальних демократів тепер голосуватимуть за «Блок Жириновського».

Сенсація нинішніх виборів — участь екстремістських політичних партій. Виборець матиме змогу голосувати і за найлівіших — «Сталінський блок — за СРСР» Віктора Ампілова та онука Сталіна Євгена Джугашвілі, і за крайніх правих — блок «СПАС» Олександра Баркашова. Ампілов в інтерв'ю «ГУ» заявив, щ «Росії ще достатньо люд які вважають Сталіна найбільшим патріотом і збирачем російських земель». А прибічники Баркашова проповідують нацистську ідеологію і впевнені, що тільки диктатор з нахилами Гітлера зможе з Росії зробити сильну та могутню державу.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Фото АП.

Плюси і мінуси «бакинської труби»

На саміті ОБСЄ у Стамбулі Президент України виступав у ролі іменинника — колеги вітали його з переобранням. І, судячи з усього, навіть підписання документів про будівництво нафтопроводу «Баку—Джейхан» не зіпсувало йому настрою. Так, це був аж ніяк не експромт. Ще під час візиту до Києва Президент Грузії заспокоював: нафти вистачить і на український маршрут. Чи так це?

Навряд чи заспокоєнням може бути те, що нафтопровід «Баку—Джейхан» — проект далекого майбутнього, як вважають деякі українські експерти. Адже коли це так, то транзит через Україну... Хоча перший заступник міністра енергетики і природних ресурсів Туреччини Юрдакул Ігітгюден сповнений оптимізму і заявляє, що дуже здивується, якщо через тиждень не дадуть старт реалізації «нафтової оборудки століття».

Відсутність єдиної точки зору на суму інвестицій, потрібних для реалізації проекту, — це також не привід для зловтішності. Тим паче, що як би не хотілося противникам проекту переконати всіх у відсутності потрібних коштів, вони є.

Вашингтон кровно зацікавлений у цьому маршруті, а що ж обіцяє Туреччині реалізація нафтового проекту? Так, на зведення магістралі Анкара надасть 1,4 млрд. доларів, але при цьому вона не буде господаркою «бакинської труби». Туреччина також візьме на себе зобов'язання компенсувати надприбутки і страхові ризики за проходження нафтопроводу територією Азербайджану та Грузії. А вони не багато не мало коштують 1,7 млрд. доларів. Покрити всі видатки за рахунок транзиту нафти Туреччина зможе щонайменше протягом 15 років. На тлі видатків реальний прибуток від будівництва магістралі набагато скромніший. Туреччина отримуватиме його від доходів місцевих компаній, які залучено до реалізації проекту. Окрім того, на 100 млн. доларів на рік її казна поповнюватиметься за рахунок надходжень від транзиту нафти.

А які справді запаси каспійської нафти і чи справді із, як запевняють глави Азербайджану й Грузії, вистачить і для маршруту Одеса—Броди? Річ у тому, що до міжурядової угоди приєднався й Казахстан, бо, за оцінками експертів, сам Азербайджан не зможе забезпечити транспортування достатньої кількості нафти нафтопроводом. До речі, трубопровід може бути рентабельним лише в разі, якщо запаси чорного золота в басейні Каспію становитимуть 6 млрд. барелей, а не 4, як офіційно заведено вважати.

Гадаю, у такій делікатній справі, як боротьба за транзит чорного золота, важливо об'єктивно оцінити реалії і відокремити політичні амбіції від економічної вигоди. Чи прокладуть до Туреччини «бакинську трубу», покаже майбутнє. Цілком очевидно, що навколо нафтового проекту вже поламано чимало списів, а буде ще більше.

Яна СТАДІЛЬНА.

Підтримка НАТО, гроші Клінтона і російська впертість

Парламентська асамблея НАТО у своїй резолюції закликала Росію негайно вивести війська із Грузії та Молдови, повідомив представник парламентського комітету з оборо і національної безпеки Реваз Адамі

У резолюції, зокрема, зазначається, що уряди Грузії та Молдови неодноразово порушували перед Москвою питання про виведення російських військ із територій цих держав. У прийнятому в Амстердамі документі звернено увагу й на те, що Росія підтримує сепаратистські сили в цих країнах. Резолюція Парламентської асамблеї НАТО — це серйозна підтримка позиції Грузії, оскільки російські військові бази не мають легітимної основи, щоб перебувати на території Грузії.

До речі, адміністрація президента США виділила близько 100 млн. доларів. Їх мають передати російській владі для облаштування тих військових підрозділів, які виводитимуть із Грузії. Водночас Реваз Адамія висловив сподівання, що в питанні про бази влада Грузії та Росії знайде компроміс. У майбутньому, впевнений парламентарій, російські бази, без сумніву, буде усунено цивілізованим шляхом. А поки переговори на цю тему на рівні експертів перервано, а Москва наполягає на продовженні терміну присутності російських баз у Грузії протягом 25—30 років. Тбілісі вважає остаточним терміном 1 січня 2003 року. Грузія вимагає повернути й незаконно вивезене озброєння і техніку на суму 8 млрд. доларів, а також свою частину ЧФ.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хто кого переживе

Минулого тижня в Бонні проведено чергові переговори уповноваженого канцлера Графа Отто Ламбсдорфа з представником США на переговорах Стюартом Айзенштатом щодо виплат відшкодувань колишнім примусовим працівникам, насильно вивезеним гітлерівцями з окупованих територій Східної Європи до «третього рейху». Німецька сторона оголосила про своє чергове рішення — збільшити суму компенсацій із шести мільярдів до восьми мільярдів марок. По одному мільярду додали створений фонд промислових підприємств, що використовували рабську працю під час другої світової війни, та уряд бундесреспубліки, що є, як відомо, правонаступницею «третього рейху». Канцлер Герхард Шрьодер вважає цю суму цілком прийнятною.

Іншої думки представники організацій, які захищають жертв нацизму. Президент Центральної ради євреїв Німеччини Пауль Шпігель назвав таке рішення ганебним.

— Символічною платою для «остарбайтерів», — вважає він, — могло б стати відшкодування кожному по 10 тисяч марок. Але це можливо в разі, якщо загальна сума компенсацій становитиме не менш як 10 мільярдів марок.

Німецька індустрія — головний герой цієї сумної повісті XX століття — здебільшого відмовчується. І тільки ще один бажаючий — Маніхаймер Електроконцерн АВВ приєднався до фонду, що його створили 35 підприємств, які використовували примусову працю. Ніхто не поспішає вишикуватися в чергу, щоб записатися у фонд, а тим паче платити. Але ж бо відомо, що в Німеччині під час війни не було заводу чи фабрики, навіть маленької майстерні, які не тримали б рабів.

І цього разу запропоновану німецькою стороною суму компенсацій було відхилено, як надто маленьку. Виснажливі переговори знову перенесено, торг німецького уряду та індустрії з жертвами націонал-соціалізму триває.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Інтеграція: тенденції розвитку

Точка зору

Нагадаю, що в червні у приміщенні Верховної Ради відбулася парламентська конференція «Білорусь, Росія, Україна — досвід і проблеми інтеграції», у якій взяли участь понад 250 парламентаріїв з Білорусі, Росії, України та керівники усіх трьох парламентів. Мені випало вітати учасників конференції з трибуни парламенту. Тоді я висловив сподівання, що недалекий той час, коли депутати від України, Білорусі та Росії засідатимуть разом в одному залі і разом розв'язуватимуть проблеми наших народів.

Залишається незаперечним фактом, що поряд зі зростанням населення планети її природні ресурси вичерпуються. Це зумовлює загострення боротьби за володіння ними. За даними академіка С. Федорова, підземні багатства США оцінюють у 8 трлн. доларів, Китаю — 6,5 трлн. доларів, Європи — 0,5 трлн. доларів, а колишнього СРСР — 30 трлн. доларів. Тепер, після «демократичних перетворень», доступ зарубіжних монополій до наших територій з надлишком ресурсів став практично безперешкодним, внаслідок чого перемістилися енергетичні й сировинні потоки. Якщо раніше головним їх споживачем була європейська частина Союзу і лідирувала там Україна, то тепер ці енергосировинні потоки спрямовані на світовий ринок і створюють там сприятливу економічну кон'юнктуру. Та не для нас!

Так, економічна система СРСР була недостатньо ефективна і потребувала вдосконалення. Але це був цілісний організм, він функціонував. Практика показала, що його частини в автономному режимі працювати неспроможні. А проведення політики відокремлення країн СНД одна від одної забезпечує лише умови демонтування нашої економіки і як наслідок — усунення нас як конкурентів «світової спільноти» щодо споживання енергетичних і сировинних ресурсів, а також і як її можливих конкурентів на ринку готової продукції.

Коли йдеться про ринок готової продукції, слід звернути увагу на один аспект: саме виробництво високотехнологічної продукції вже визначає і ще більшою мірою визначатиме лідерство тієї чи іншої країни в наступному столітті. Причому поняття «лідерство» не таке вже абстрактне. Це і переважний доступ до енергетичних і сировинних ресурсів, і можливість диктувати свою волю іншим країнам, і умови забезпечення високих стандартів життя своїм громадянам (у тому числі за рахунок винесення шкідливих і екологічно брудних виробництв на підконтрольні території).

Вельми характерно, що нині переважна частина собівартості високотехнологічного продукту припадає на затрати з його розробки. За цих умов чим більше виробництво й реалізація, тим нижча собівартість продукції, отже — вища її конкурентоспроможність. Саме потреба в гарантованому ринку збуту високотехнологічної продукції визначає інтеграційні процеси у Північній Америці, на Далекому Сході, у Західній Європі. За деякими даними, ємність гарантованого ринку становить до 350 млн. осіб. І якщо у XIX столітті осередки промислового зростання знаходили захист у формі національних держав, то нині вона перетворилася на гальмо розвитку. Економічна необхідність, потреба в гарантованому ринку збуту високотехнологічної продукції спонукають країни Західної Європи відмовлятися від існування у формі національних держав, девальвувати поняття «національний суверенітет» і здійснювати інтеграцію у формі Європейського союзу.

Судячи з реакції західних «доброзичливців», процеси дезінтеграції нині є головною ознакою так званих «демократичних перетворень». Такі процеси пройшли практично синхронно у країнах СНД, і ця закономірність чітко у них простежується.

Однак усе це суперечить тенденції світового розвитку, що робить неможливим реальне реформування комплексу економічних, соціальних і правових інститутів суспільства. Зате реально забезпечує виконання, стосовно нових незалежних держав, двох руйнівних завдань:

— демонтаж наявних виробничих потужностей для усунення конкурентів (з переданням найприбутковіших об'єктів під зарубіжний контроль), із знищенням матеріальної бази існування населення (що вже має місце в Україні) з наступним нав'язуванням ролі периферійної зони, що бере на себе витрати розвитку більш розвинутих країн: розміщення шкідливих і екологічно брудних виробництв, поховання небезпечних відходів, виконання функцій воєнного буфера тощо;

— створення умов, що роблять принципово неможливим їх входження до категорії світових лідерів за рахунок дроблення їх власного потенційного ринку збуту високотехнологічної продукції. Наслідком цього є переміщення нових незалежних держав до країн третього світу.

Нашому суспільству, яке справді прагнуло змін, замість рецептів оздоровлення було нав'язано сценарії руйнування. Проведення демонтажу економічної основи реальної незалежності, забезпечення необоротної деградації наукового та інтелектуального потенціалу, втрата обороноздатності, переведення назавжди до країн третього світу — ось завдання, що реально виконується. Адже дроблення східнослов'янської православної цивілізації для переведення її на нижню сходинку світового «табеля про ранги» і усунення в такий спосіб конкурента (у боротьбі за лідерство і світові ресурси) здійснюється шляхом зовнішнього впливу на непрості внутрішні процеси, що відбуваються в ній.

Та якщо на першій стадії дроблення для впливу на свідомість населення в хід ішли цілком брехливі й примітивні гасла економічного характеру (типу «скинемо нахлібників і заживемо багато, торгуючи за світовими цінами нафтою і газом» — для РФ; «від нас усе вивозять, москалі все поїли, геть від Росії — заживемо, як у Європі» — для України), то тепер такі гасла неможливо проголошувати, не ставши загальним посміховиськом. Тому нині наголос роблять на перенесення «аргументації» у психоемоційну сферу. З точки зору технологічної такі дії цілком логічні: частогусто більшого успіху досягає не той, хто звертається до розуму людей, а хто апелює до їхніх почуттів. Звідси — створення міфології, яку під виглядом історії вкладають у свідомість підростаючого покоління. Звідси й дедалі більший (точніше, штучно збільшуваний) перелік історичних образ. І що більше часу минає, то більше образ створюють.

У цьому контексті мовна тема — предмет окремого дослідження. Скажу лишень, що за часів «гонінь» звільнитися від вивчення української мови могли хіба що прибулі школярі з інших республік СРСР (як правило, діти з сімей військовослужбовців). У книгорозповсюдженні було забезпечено продаж не менш як 60% книг українською мовою.

А справжня руйнація української культури почалася тоді, коли процес, що його наймані пропагандисти називають «гонінням», було замінено на процес, який вони ж таки іменують «національним відродженням». Та якщо відкинути емоції і звернутися до мови цифр, то в галузі власне культури бачимо ситуацію безрадісну: кількість назв виданих 1997 року українських книг і брошур впала до рівня 1958 року, а сумарний їх наклад — до рівня 1940 року.

Не краща ситуація і з газетами: якщо 1991 року сумарний наклад україномовних газет становив 2,33 млрд. примірників, то до 1996 року їх кількість знизилася до 0,64 млрд. примірників, що в 1,3 разу менше, ніж у 1960 році! І вже зовсім підкосило «національне відродження» україномовні часописи: з 80,9 млн. примірників у 1991 році до 13,5 млн. примірників у 1996 році. Нині — ще гірше.

Інколи чуємо заперечення: мовляв, нестачу друкованої продукції можна поповнити електронними засобами масової інформації. Але в цій сфері ситуація просто-таки трагічна: за даними Міністерства культури і мистецтв України, виробництво українських художніх, телевізійних і короткометражних фільмів упало з 75 у 1985 році до 3 — у 1998-му, а науково-популярних і хронікально-документальних — з 393 до 7 за цей самий строк. Брак їх на екрані компенсує західна кінопродукція, часто-густо не найкращої якості. Втім, пересічні громадяни, котрі не замислюються над цією сумною статистикою, за зовнішніми ознаками столиці так оцінюють здійснювану кампанію: «Зірвали російські вивіски, замінили їх на англійські, назвавши це українізацією».

Вочевидь, ці факти і наведена статистика в галузі культури, з якою, можливо, безпосередньо й не обізнані, але яку добре відчувають громадяни України, а ще більше — економічні наслідки нинішнього політичного курсу, пояснюють, чому відбувається протверезіння в широких масах. Хоча протидія позитивним зрушенням у політиці України доволі потужна. Те, як висвітлювали перебіг конференції наші засоби масової інформації, чітко показує, яку потугу кинуто на формування негативного сприйняття суспільною свідомістю ідей інтеграції.

Заклики до демократії, свободи і незалежності внутрішнім виконавцям зарубіжних сценаріїв потрібні були лише на етапі, коли Україну виривали з тієї спільноти, в якій вона виникла. Нині ці поняття вихолощено і просто відкинуто, бо вони перешкоджають намаганням втягти Україну в інший союз. Є люди, котрі твердять, що в союзі, приміром, з Німеччиною Україна буде рівноправнішою, аніж у союзі з Росією. І не перевелися ті, хто цьому вірить. Однак історія вчить, що спроби перескочити з одного цивілізаційного блоку до іншого ще ніколи й нікому не приносили успіху. Бо завжди був той самий результат: «перебіжчики» просто ставали будівельним матеріалом для іншої цивілізації, розчинялися в ній. І тому не слід забувати, що збереження України можливе лише в тому цивілізаційному полі, в якому вона виникла. Так, у його межах точилася досить жорстка боротьба за першість. Та це було внутрішньоцивілізаційне суперництво, а не міжцивілізаційна ворожнеча. А «суперництво» і «ворожнеча» — принципово різні речі. Боротьба між представниками одного виду ніколи не веде до смертельного кінця. А от долі вовка, який у пошуках кращого життя перейшов у зграю тигрів, не позаздриш.

Те, що Україна належить не до західної, а до східнослов'янської цивілізації, факт незаперечний. І у внутрішньоцивілізаційному суперництві вихідці з України завжди посідали позиції лідерів. Ще за Петра І українці посідали більшість церковних кафедр, а за радянських часів понад 40% офіцерського корпусу становили українці (населення — 15%!).

Не менш важливий і економічний аспект: економіка України має переважно обробний характер. Її з самого початку створювано як частину єдиного народногосподарського комплексу (енергосировинні ресурси — переробка — ринок збуту). Вичленити українську економіку з цього комплексу і примусити працювати автономно або вбудувати в інші політико-економічні спільноти — неможливо. Її можна тільки зруйнувати, а потім створити наново. Та коли з руйнуванням особливих проблем не поставало, то для створення заново потрібне буде вкладення сотень мільярдів доларів, яких немає й ніколи не буде. Саме усвідомлення цієї обставини змушує наші економічно розвинені східні регіони виступати за україно-російське зближення і підтримувати ідею приєднання до російсько-білоруського союзу, реалізуючи свого роду економічний інстинкт самозбереження.

А коли зважимо, що цей інстинкт уже переходить в усвідомлені форми діяльності, які дедалі більше набувають системного характеру, то є підстави гадати: позитивний результат не за горами. Міжпарламентська конференція поклала добрий початок. І не можу не висловити обгрунтовані сподівання, що невдовзі слідом за словами «Цілі визначено, завдання поставлено» ми зможемо сказати: «За роботу!».

Володимир АЛЕКСЄЄВ,
народний депутат України.

Європейський вибір України

(Початок на 3-й стор.).

Загальне послаблення активності в економіках перехідного періоду країн Центрально-Східної Європи, що відбувалося в 1998 р., тривало і в першій половині цього року. Практично всі центрально-східноєвропейські країни скоротили своє промислове виробництво. Тим часом макроекономічний розвиток України навряд чи може бути розцінений як найгірший в регіоні. Рівень падіння ВВП зменшився з 10 % у 1996 році до нуля у нинішньому. Очікують, що інфляція становитиме 16—17% замість прогнозованих 19 % на кінець 1999 року.

Інші опоненти вступу України до ЄС кажуть, що Україна занадто велика за територією, мовляв, європейці побоюються, яким чином Україна може бути інтегрована як майбутній член ЄС. Якщо порівняти загальну територію усіх Балканських країн — учасниць Пакту стабільності, яким обіцяно членство в ЄС, з територією України, то (просто наведу цифри): сукупна територія Балканських країн становить 633 тис. кв. км, тоді як площа України — лише 603 тис. кв. км.

Цей приклад переконливо доводить, що рішення про майбутнє розширення кордонів ЄС було суто політичне. Таке саме політичне рішення треба для того, щоб усунути ці штучні обмеження — результат старої ментальності, якщо ми справді бажаємо мати об'єднану Європу без ліній поділу.

З прикладу балканської війни і пов'язаної з цим обіцянки інтегрувати і «європеїзувати» країни регіону доходимо сумних висновків: коли справді боляче, лише тоді європейці готові прийняти політичні рішення, яке треба було прийняти багато років тому. Поки нічого небезпечного в Україні не трапляється, на неї не звертають належної уваги. Усвідомлення Євросоюзом того значення, яке Україна має для стабільності на континенті, зводиться лише до красивих декларацій.

Інколи представники ЄС посилаються на громадську думку у своїх країнах, говорячи про те, що люди не бажають подальшого розширення Союзу через додатковий фінансовий тягар для їхніх гаманців. Я хотів би на це відповісти, що суто політична заява розглядати Україну в принципі як майбутнього члена ЄС не означає негайних або серйозних витрат для європейців.

Представники ЄС стверджують також, що вони самі ще не визначилися з кінцевими межами розширення Євросоюзу. Це приклад політичної нерішучості і заперечення того, що записано в Амстердамській угоді стосовно критеріїв розгляду країни як потенційного члена ЄС. Ідеться про короткозору спробу відкласти рішення, яке ми все одно будемо змушені розглядати. Чим довше ми зволікатимемо, тим важче буде згодом відновити взаєморозуміння та подолати відстань між нами.

Очікуваний політичний сигнал у спільній стратегії ЄС щодо України стане логічним продовженням нашого діалогу. Ця стратегія мала б не лише увібрати в себе досвід нашої попередньої співпраці, але й закласти основу для наших взаємовідносин на роки. У ній разом з визнанням перспективи майбутнього повноправного членства України в ЄС як головної мети були б зазначені наші чіткі зобов'язання на цьому шляху. Україна оголосила і послідовно втілює в життя політику євроінтеграції. Ми бажаємо розбудити інтерес усіх європейців до України. Ми й надалі стукатимемо в двері.

Борис ТАРАСЮК,
міністр закордонних справ.

У номер

✓ **Луганськ**

Є надія для «Сватівської олії»

Закрите акціонерне товариство «Сватівська олія» дедалі впевненіше заявляє про себе... футбольній Європі. Приміром, рекламний щит підприємства було виставлено в Москві на стадіоні під час відбіркового поєдинку Євро-2000 між збірними Росії та України. Матч транслювався аж на 17 країн, отож «вікно у світ» сватівчани вже прорубали. А відбулося це завдяки тісним зв'язкам з офіційним представником Федерації футболу України — фірмою «Україна Футбол Інтернешнл». Вигідне співробітництво триватиме й надалі. Тим паче, що «Сватівська олія» великі надії покладає на нашу збірну, бо є шанс розмістити рекламу на стадіонах Бельгії та Голландії під час Євро-2000.

✓ **Херсон**

Стартують стартери

На Херсонському електромашинобудівному заводі освоїли випуск стартерів для ескорт-мотоциклів Ірбітського заводу Російської Федерації. І це — не єдина новітня розробка таврійських фахівців. Донедавна стартери для українських автомобілів «Таврія» та «Запорожець» виготовляли на заводах північного сусіда, нині їх складають на конвеєрі Херсонського електромашу. Налагоджено випуск стартерів і для автомобілів «ВАЗ», «Ока», «Газель», інших марок машин. Херсонські майстри виробляють також пускові установки до дизельних двигунів тракторів «Білорусь», забезпечують генераторами вантажні автомобілі «ЗІЛ», «ГАЗ» та «КамАЗ».

✓ **Донецьк**

Кришталем по економічній нестабільності

Більш як на третину в порівнянні з минулим роком, збільшив обсяги виробництва маріупольський металургійний комбінат «Азовсталь». Причому зростання відбулося не лише за основними видами продукції — агломерат, чавун, сталь, прокат, — а й за товарами народного споживання. Азовстальські кришталь та меблі мають стабільний попит у споживачів. За цей час заробітна плата у 25-тисячному колективі теж зросла і нині становить 385 гривень на місяць — це другий у галузі показник.

✓ **Вінниця**

Садок біля хати, «Садочок» — на столі

Електросушарка «Садочок» вінницької виробничо-промислової фірми «Технопром-Україна» може розміститися на краю кухонного стола. Новинка одержала схвальні відгуки учасників всеукраїнської виставки «Агро-99»: понад 300 з них виявили бажання стати власниками такого незвичайного «Садочка». Неабияку роль тут, схоже, відіграло те, що сушарки реалізують не тільки за готівку (вартість однієї 1440 грн.), а й у кредит терміном на три роки.

Із 10 кілограмів фруктів — така одноразова норма завантаження агрегату — виходить 5—6 кілограмів готової продукції. «Садочок» ще й економний у використанні електроенергії.

✓ **Фотофакт**

У приватній лікарні, яку відкрив поблизу Львова підприємець Богдан Федоришин, окрім заможних українців, лікуються і поляки, і чехи, і американці.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

Друге дихання нафтогазової галузі

На здобуття Державної премії України

Щорічно Комітет по Державних преміях розглядає кращі роботи у галузі науки і техніки з метою виокремити найважливіші, що здійснили прорив у науковому мисленні та виводять вітчизняну технологію і техніку на новий рівень, який відповідає або перевищує світові стандарти.

Зрозуміло, що всі роботи, допущені до участі у конкурсі, презентують високі досягнення у тій чи іншій номінації, яку вони представляють. Досить складно встановити ті з них, які є найкращими з кращих, гідними найвищої премії в Україні — Державної. Однією з них, на нашу думку, є цикл робіт «Наукове обгрунтування нових напрямів підготовки нафтогазових ресурсів України».

Є таке відоме висловлювання: «Корова може бути без молока, але молоко не може бути без корови». Так і нафтогазові ресурси можуть бути поза державою, але дуже складно державі без власних нафтогазових ресурсів. Нема їх, й держава потрапляє у повну енергетичну залежність від країн, де вони є. Саме тому систематичний розвиток, нарощування вітчизняної нафтогазоресурсної бази — одне з головних державних завдань. За час радянського періоду надра України, що у минулому забезпечували щорічно максимальне видобування більш як 60 млрд. куб. м природного газу та 14 млн. т нафти, істотно вичерпалися. Старіють не лише люди, а й нафтогазоносні регіони. Треба шукати «ліки» або заходи для виправлення становища, що склалося.

Так, у міру зростання геологічної вивченості надр до глибини 5000-5500 м вірогідність виявлення великих і навіть середніх за запасами родовищ газу та нафти тут істотно знизилась і, можливо, досягла своєї межі. Однак за останнє десятиріччя виявлено значну кількість родовищ, але за розміром дрібних та найдрібніших. Геологічний прогноз стверджує, що в перспективі очікується відкриття малорозмірних родовищ газу і нафти. Водночас нафтогазогеологічний потенціал можливості нарощування ресурсів у надрах України до глибини 5000-5500 м ще вельми високий, бо ступінь реалізації початкових ресурсів дорівнює лише 41 %. Ще мало вивчено глибини більш як 5000—5500 м, а також українську частину акваторій Чорного та Азовського морів.

Розвиток геологорозвідувальних робіт на великі глибини потребує розробки принципово нових геологічних уявлень про закономірності розташування там промислових нагромаджень вуглеводнів та значних капіталовкладень на буріння. Великі капіталовкладення потрібні також для розширення пошуково-розвідувального буріння у морських акваторіях. У зв'язку з нестачею асигнувань різко знизилися (майже у десять разів) обсяги пошуково-розвідувального буріння. Все це призвело до того, що останніми роками кількість газу та нафти, що видобувається, значно перевищує приріст їх запасів.

Для підготовки промислових ресурсів вуглеводнів (газу та нафти) на глибинах більш як 5000—5500 м у акваторіях потрібні дуже великі асигнування, а на глибинах до 5000-5500 м (на суші) у відповідності з геологічними умовами може бути відкрито в основному тільки дрібні та найдрібніші родовища. Як показують економічні розрахунки, виявлення та промислове освоєння окремих дрібних і найдрібніших скупчень газу та нафти, віддалених від магістральних газопроводів і розроблюваних родовищ, малоефективне. Підготовлені в таких геологічних умовах ресурси не конкурентоспроможні з імпортними.

Складається, на перший погляд, безвихідне становище в розвитку вітчизняної нафтогазоресурсної бази. Чи можна вийти з цієї ситуації? Загальноприйнято у світовій нафтогазогеологічній практиці, що розвідані запаси вуглеводневої (ВВ) сировини та їх видобування переважно (на 80-90 %) забезпечується за рахунок відкриття великих і дуже великих родовищ. Сказане дає можливість зробити висновок: у старих нафтогазових регіонах, де відкриття великих родовищ вже малоймовірно, а ще значні потенційні ресурси ВВ пов'язані головним чином з малорозмірними перспективними нафтогазоносними структурами-пастками — потенційними родовищами. Геологорозвідувальні роботи тут необхідно спрямувати не на пошуки окремих нафтогазових скупчень, а на виявлення зон їх територіальної концентрації, які можуть представити новий агрегативний (груповий) тип родовищ.

Для України, енергетика якої значною мірою залежна від імпорту вуглеводневої сировини, невідкладний розвиток альтернативного способу проведення пошуково-розвідувальних робіт на газ та нафту має державне значення.

На розв'язання цієї проблеми спрямовано цикл робіт «Наукове обгрунтування нових напрямів підготовки нафтогазових ресурсів України», яким немає аналогів у світовій та вітчизняній теорії та практиці.

Авторський колектив, у складі якого представники Національної академії наук, провідних в Україні науково-дослідних нафтогазових інститутів та виробництв, представлений висококваліфікованими відомими в Україні та за її межами вченими і спеціалістами, безперечно заслуговує Державної премії України в галузі науки і техніки в 1999 році.

Іван ЧЕБАНЕНКО,
академік НАН України, лауреат Державної премії України.
Фото Костянтина ДУДЧЕНКА (Укрінформ).

Тут не скиглять, а шукають...

Свого часу Бериславський машинобудівний завод входив до складу міністерства, котре займалося важким машинобудуванням, його продукцією користувалися корабели та тепловозники. Уявіть собі радіатор води вагою до 400 кілограмів — саме їх використовували під час спорудження суднових та тепловозних дизелів. Або охолоджувач повітря масою понад дві з половиною тонни чи втулку циліндра... заввишки майже метр.

— Ми також комплектували потужні двигуни паливними й масляними фільтрами, змінними елементами тощо, —розповідає директор підприємства Віктор Шпитальний. —Та з розладом колишньої системи, коли підприємства-суміжники виявилися по різні боки кордонів, попиту на продукцію практично немає.

І заводчани вирушили у вільне море економічних стосунків. Аби вижити, довелося спробувати чимало моделей взаємозв'язків з різними партнерами, налагоджувати нові контакти, прораховувати різноманітні варіанти. Приміром, і нині майже третина продукції вирушає на експорт, та здебільшого це поодинокі замовлення. До того ж партнери хочуть заплатити не «живими» грішми, а пропонують бартерний обмін. Нещодавно один із замовників пообіцяв розрахуватися... трубою. Трубами, звісно, але на заводі довгий час жартували: от і труба нам!..

Нині на заводі звикли покладатися лише на себе. Тут не чути скиглінь і нарікань чи на нестачу обігових коштів, чи на інші негаразди. Навпаки, враження таке: загальна скрута змусила спеціалістів і керівників поставитися до себе й робітників з більшою вимогливістю, а це спричинило підвищення творчого потенціалу, прийняття нестандартних рішень, цікаві знахідки.

Фахівці вже звикли працювати в мережі Інтернету. Як наслідок — з Єгипту надійшло замовлення на компресори для суднових двигунів, німецькі залізничники зацікавилися комплектувальними для дизелів, болгарські партнери виявили інтерес до котлів, компресорів тощо.

Машинобудівники намагаються наповнити й споживацький ринок власної області. У мешканців сіл і міст неабиякий попит мають опалювальні котли КЧМ різних модифікацій, подрібнювачі зерна й соковитих кормів серії «Таврія». До речі, як механічні, так і з електроприводом.

Нещодавно на завод прийшов лист із далекої області такого змісту: чоловік кільканадцять років тому придбав подрібнювач, це скільки часу він працював, а тепер «по старості» вже вийшов з ладу. Чи не випускають у Бериславі ще такі «Таврії»? Керівництво заводу вирішило виділити селянинові безплатно новий подрібнювач. А старий апарат прохають повернути назад — як реліквію.

Електроконвектор, що його виробляють на машзаводі, призначений для опалювання різних приміщень. Його головна перевага — не палить кисню, як і масляний радіатор, але працює за іншим принципом: нагрівальний елемент розташований у герметично зачиненій алюмінієвій трубі з великою площею ребер.

Новим видам продукції заводчани приділяють підвищену увагу. Приміром, на базі звичайних опалювальних батарей тут розробили кілька зразків геліосистем для опалення з допомогою сонячної енергії різних об'єктів — приватних приміщень, закладів відпочинку та громадського харчування, навіть тваринницьких ферм. Перші замовлення виконали для зон відпочинку під Генічеським та Скадовським. Автомобілістів дуже зацікавив тепловий акумулятор — пристрій для полегшення запуску двигунів узимку. Встановлюють його на машинах різних марок від «Жигулів» і до «Мерседесів». Переносна моторна помпа може використовуватися й на присадибних ділянках, і в зонах стихійного лиха.

І ось остання новинка: на заводі розробили мопед-мокік власної конструкції та з власних деталей. Серце його —двигун — модифікували. Звісно, комплектуватиметься мопед і запасним частинами партнерів, та все ж основа — бериславська. Перший мопед уже проходить обкатку.

Хоч кілька слів варто сказати про директора підприємства. Віктор Шпитальний — корінний бериславець, тут виріс, закінчив школу. Після вузу працював у Молдові. 1980 року повернувся в рідне місто. З 1995-го очолює підприємство. Сам жартує:

— З одного боку, це добре, що я місцевий, бо ж знаю всіх і про все. З другого — важче працювати, адже й мене пам'ятають ще хлопчаком. Деяким людям нелегко провести переоцінку особи.

Під стать директорові й помічники — головний інженер Анатолій Данфорт, його заступник Олександр Усенко, начальник відділу маркетингу Павло Тищенко та інші.

Херсон.

Що глибше бурити, то багатшими бути

«Рассвет»: і світанок, і розквіт

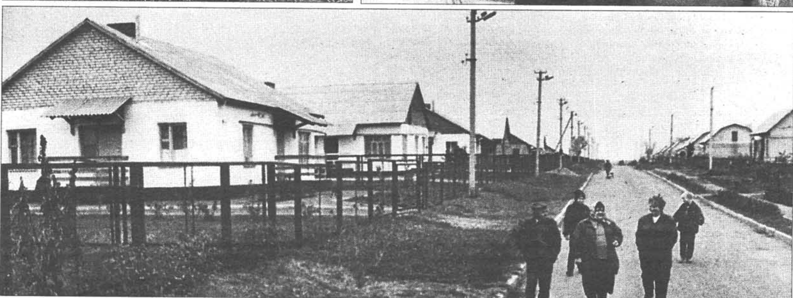

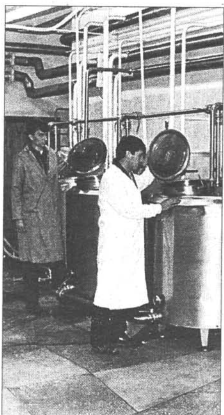
Десяток літ тому в малопримітне й неперспективне село Базилівщину Машівського району охочих переїхати й жити там і налигачем було не затягти. Ні двора, ні гроша —одні борги. Можливо, саме тому і взяло тамтешній колгосп на орендний буксир нинішнє ДП «Полтавагазвидобування». Бо дешево обійшлося, ото й без зайвого клопоту. А місцевому люду пощастило, що такий «покупець» трапився. Нині весь район у злиднях, а тут черга на роботу. До речі, відтоді, як три роки тому господарство очолив Олександр Прокопенко, кількість працюючих зросла майже на 300 чоловік. Роботи вистачає всім: крім своєї землі, взяли в оренду ще 1500 гектарів у сусідів; на фермах поголів'я худоби і свиней збільшилося вдвічі. Є своя теплиця, молокозавод, консервний і комбікормовий цехи. У щойно збудованій майстерні встановлено сучасне обладнання для ремонту двигунів, вузлів і агрегатів. Як і за недавніх часів, господарство безкоштовно будує своїм робітникам житло і надає значні пільги індивідуальним забудовникам. Соціальним захистом охоплені і старі, і малі. Де ще дітей в садочку і в школі годують безплатно, а пенсіонерам щомісяця доплачують по 50 гривень? У господарстві «Рассвет»!

Григорій ГРИНЬ.

Фото Миколи БЕЗНОСА.

Полтавська область.

Напишу вам і я

Хай тато буде в списках

Щороку в лютому по телевізору показують війну в Афганістані. Ми з мамою дивимося передачі й плачемо: мій татко постраждав на тій війні й помер. Йому було 30 років. У Афганістані служив зв'язківцем у підземеллі, що на кордоні. Там він опромінився.

Мені й мамі Тані дуже шкода татка. Пам'ятаю, ходили з ним до лісу. Останній раз він був сумний. Дав тоді мені шоколадку та яблуко й довго дивився на мене. Мабуть, знав, що помре.

Я хочу, щоб ім'я татка було у списку загиблих «афганців». Його звуть Степаненко Володимир Володимирович, 1967 року народження. Шановний міністре оборони Олександре Івановичу Кузьмук, хай мій тато буде в списках загиблих.

АНДРІЙКО.
Межиріч
Павлоградського району
Дніпропетровської області.

Ніхто не хоче чути

Мене грабували сім разів. Повністю викопували город площею 0,12 га. Зрозуміло, звернувся по допомогу до Сумського районного відділу внутрішніх справ — і нічого. Звернення до обласного управління МВС теж було безрезультатним. Не зарадили і в обласній адміністрації, яка через два місяці надіслала мого листа в обласне управління внутрішніх справ.

Тоді я написав міністру внутрішніх справ. Листа переслали в... Суми. І знову тихо.

Аж тут українське телебачення оголосило про пряму лінію з міністром внутрішніх справ. За дві години вдалося зв'язатися. Міністр ввічливо вислухав мене, записав адресу, телефон. Минув місяць — і хоч би тобі що.

Отоді вже я звернувся до Президента. Листа переслали до Сум.

А. КОРЯКА.
Суми.

Мене влаштує сторожка...

Починаючи з 1990 року, коли в лютому поховав матір, у травні — батька, а в червні довідався про зраду дружини, моє здоров'я різко похитнулося. Впродовж п'яти років я постійно був у лікарняному ліжку. Цим і скористалася колишня дружина зі своїм коханцем, позбавивши мене, ветерана праці, інваліда II групи, права на житло. Приватизували мою квартиру і терміново продали, забравши все, що було там мого. Декілька разів звертався зі скаргами, та зрозумів, що нічого не доб'юся.

Я ще в змозі сам себе прогодувати, але для цього мені потрібно всього-на-всього 0,2—0,3 гектара землі. Я не прошу квартиру. Мене влаштує лісова сторожка і шматок землі біля неї в будь-якому районі.

Проживаю я зараз у селі Вінницького району в знайомих у недобудованому хліві.

Олександр ДЕРЕВЕЦЬКИЙ.
Вінницька область.

Про це повинні знати й діти

На межі XX століття ми можемо сміливо записати себе до варварів. Наші медінститути вчать майбутніх гінекологів робити аборти. А в усьому світі вчать їх не робити. Тобто робити все, щоб їх не допустити. Знати про контрацепцію, як два на два чотири, повинні вже діти, щоб згодом не страждати від ранньої вагітності, абортів, гінекологічних та венеричних захворювань. Та що казати про підлітків, коли ще торік всі жіночі консультації Києва одержали внутрішньоматкові спіралі, щоб безплатно поставити їх жінкам, — а жінки не йдуть. Статеве невігластво — це прорахунок держави 20-річної давності. Позбутися його можна, лише об'єднавши зусилля сім'ї, школи й медицини. А також засобів масової інформації. Сьогодні, на жаль, їх інтерес спрямований тільки на «полуничку».

Сергій КИДАЛОВ,
завідувач жіночої консультації.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Наглядачі нам не потрібні!

Із листа

У світі навряд чи знайдеш таку країну, де виконавча влада не виконувала б законів, ухвалених законодавчим органом.

А в Україні це можливо, і ніхто не несе відповідальності.

Отже, або наша країна не демократична і не правова держава, або ми не маємо належного контролю за виконанням ухвалених законів з боку профільних комітетів Верховної Ради України, органів прокуратури та інших контролюючих органів.

Тепер по суті питання.

Верховна Рада України ще в грудні 1997 року ухвалила закон і встановила з 1.01. 98 р. мінімальну зарплату в розмірі 73 грн. 70 коп. Такою мала бути і мінімальна пенсія. Одночасно було встановлено, що мінімальна пенсія не може бути нижчою за межу малозабезпеченості.

До слова, правильніше було б говорити не про межу малозабезпеченості, а про прожитковий мінімум, оскільки він завжди вищий за межу малозабезпеченості. Так от, цей закон Президент України не підписав, а тому популістське рішення залишилося невиконаним.

Законом України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців і осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ» (чинний з 1.01.96 р.) передбачено підвищення пенсій за інвалідністю. Зокрема, на 400% — інвалідам війни I групи, інвалідам II групи — на 350% та інвалідам III групи — на 200%.

Отже, під час кожного підвищення мінімальних пенсій за віком пенсії інвалідам війни мають підвищуватися на зазначені відсотки. Але не підвищуються.

А чи не краще було встановити єдину пенсію, наприклад, для інвалідів I групи — 600 грн., II групи — 500 грн. і III групи — 400 грн.?

Далі. Верховна Рада ухвалила закон про надання матеріальної допомоги інвалідам і учасникам війни у вигляді одноразової допомоги.

Для інвалідів I групи — 10 мінімальних пенсій, II групи — 8 і для III групи — 7.

На якій підставі Кабінет міністрів України постановив сплачувати всім інвалідам по 20 грн. і поставив крапку?

Постає запитання, де взяти грошей? Оскільки влада в Україні належить радам, виконавчу владу треба негайно усунути.

Ради мають керувати і нести цілковиту відповідальність за свою роботу на місцях. «Наглядачі» їм не потрібні.

Треба негайно скоротити адміністративний апарат, всі дублюючі організації до розумних меж. Кожному міністрові розібратися зі своїм штатом, з підпорядкованими йому підприємствами, організаціями і відомствами і залишити лише ті, які дають потрібну продукцію.

А. БОРОДКІН.
Сімферополь.

Добра воля — не гроші, а й тієї бракує

Мій лист до «Голосу України» — сьоме послання до інстанцій протягом року. Хочу через шановну газету звернутися до міськадміністрації, від якої залежить доля чотирьох киян, які майже 40 років туляться в однокімнатній 16-метровій квартирі. Зайве говорити, що мій неповнолітній син, я, мати-одиначка, мама і тато — інвалід війни маємо законне право на поліпшення житлових умов. Місцевій владі, врешті, нічого не коштуватиме це поліпшення, бо нам не треба давати окреме житло. Варто лише дозволити зайняти суміжну кімнату (її, до речі, свого часу незаконно вилучили з квартири, на яку нам давали ордер). Кімнату, яка вже 25(!) років не заселена, зруйнована. Ці роки вона використовувалася територіальною громадою як завгодно, у тому числі для зберігання бензину.

Тим часом керівники Радянської райдержадміністрації роками не бачать юридичних підстав на можливість надати нам згідно із ст. 54 Житлового кодексу України вільну суміжну кімнату і таким чином вирішити нашу проблему. Як справедливо зазначив народний депутат України Сергій Головатий, який переймався нашою бідою, «вирішенню справи... заважає брак доброї волі з боку посадових осіб райадміністрації».

Світлана ДОРОЩЕНКО.
Київ.

Замість коментаря.

Сподіваємося, голові столиці Олександру Омельченку, його команді, яка багато робить для Києва і киян, не бракуватиме тієї самої доброї волі, аби розрубати вузол, міцно зав'язаний районними чиновниками. Для цього тільки й потрібні, що увага та бажання допомогти сім'ї інваліда війни.

Відділ листів.

Фото з конверта

Мелодія першого снігу.
Фото Сергія ЦАРУКА.

с.Річка Косівського району Івано-Франківської області.

Якого кольору боїться інфекція

«Я вовком би вигриз...»

У березні 1998 року Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) прийняло рішення провести за рахунок власника платний обмін санітарних книжок білого кольору на особові медичні книжки з обкладинкою синього кольору. Сотні тисяч працівників закладів освіти, підприємств харчової промисловості, торгівлі, громадського харчування, комунально-побутових закладів та інші громадяни, які зайняті обслуговуванням населення, змушені міняти, по суті, шило на мило. Чиновники медичного відомства заявили, що використання старих бланків веде нібито до загрозливого росту інфекційних хвороб. Натомість впровадження нових гарантує безпечний епідемічний стан на теренах країни.

Але ж це абсурд!

Головне, щоб декретований контингент своєчасно, якісно і в повному обсязі щорічно проходив медичний огляд. А в який документ вносити результати медичного обстеження, не має жодного значення.

Проводячи акцію, певне, в Києві мали на меті одне — заробити грошей. Для цього видали наказ, надрукували на фабриці Держзнаку нові бланки і почали реалізовувати їх за ціною 20 гривень через спільне іноземне підприємство.

Голос протесту пролунав в офіційних зверненнях підприємств, профспілок, яких підтримали засоби масової інформації, а народні депутати України надіслали відповідні запити до урядових структур.

Як наслідок, рік тому було дозволено виготовляти медичні книжки на місцях і їх вартість зменшилася до 1—1,5 гривні. Це відразу збило напругу в трудових колективах.

Але в червні 1999 року з Києва надходить офіційна заява: однорівневі медкнижки погані, бо в них обкладинка не синього кольору, папір без оптичного відбілювача, немає ні захисних видимих та невидимих волокон, ні водяного знака, ні голограми із гербом України.

Таке враження, що друкували не медкнижки, в яких реєструються результати аналізу калу на глисти, а якийсь надзвичайно секретний державний документ. Можливо, вище медичне відомство бачить у своєму народові потенційних шахраїв, які тільки і мріють про підробку санітарних книжок і таким чином заражають оточуючих туберкульозом, дизентерією та іншими інфекціями?

МОЗ України надсилає в обласні санепідстанції листа, в якому наголошується, що всі медичні книжки вважаються недійсними, якщо вони виготовлені не на фабриці Держзнаку, і тому підлягають обміну у встановлені терміни.

В останні роки чиновники міністерства активно відпрацьовують різноманітні схеми для вибивання грошей з ще працюючого населення. Три роки тому ввели в медустановах платні послуги, які були відмінені Конституційним Судом України. У 1997 році започаткували принизливі платні наркологічні огляди в трудових колективах. Нині намагаються за рахунок власника провести нікому не потрібний обмін медичних книжок. Лунають заклики перевести безоплатну за Конституцією бюджетну медицину на принципи платного медичного страхування.

А пересічний громадянин позбавлений права голосу, адже всі ці заходи проводяться нібито під гаслом зміцнення здоров'я нації.

Така ситуація наводить на думку, що в Києві немає сили, яка заскакала б до порядку окремих посадових осіб з Міністерства охорони здоров'я.

Володимир КОЛЕСНИК,
довірений лікар обкому профспілки працівників АПК.
Львів.

Чорний вовк по білих плямах

— Подивись, живий?
— А чого я маю бути мертвий?
(Діалог після повернення з перекритих трас ПБК).

Диваки

Із почутого: «Проїзд обмежено... Там погранці на три милі все задробили...»

У часи благословенного застою усі траси, що ведуть у напрямку Севастополя, і будь-який путівник по Криму сімдесятих—вісімдесятих цьому неспростовний доказ, обривалися невідомістю за Бахчисараєм, а якщо йти вздовж моря — за Симеїзом чи, у кращому разі, мало відомим навіть більшості місцевих селищем Кацивелі.

Діставшись до Інкермана, він знайде у забутій Богом і читачами книгарні видану «Таврією» тоненьку книжечку «Севастопольські маршрути» Є. Венікеєва, але змінювати маршрут буде вже пізно. Та й потім: до Інкермана ще треба буде дотеліпатися по білих плямах містечок. А поки що він стоїть перед тренером Сімферопольського велотреку й запам'ятовує останні настанови: покришки з камерами поміняти, ще одну дорогу ці штиблети вже не витримають... Ланцюг поміняти, на півкроку відстає, а «стрілянина» добром не закінчується... Та дивись, що береш... З комбайнів вони цуплять їх, чи що... За об'їзною Бахчисарая другий поворот праворуч, а не перший, перший — до пам'ятника вбитому інкасатору... І ще: найясніші з 30 країн приїздять, через те траси перекрито з післязавтрашнього на чотири дні. Отже, або виїжджай завтра, або розслабляйся чотири дні.

— Завтра, — похитав він головою. — Не хочу потім потрапити у сезон дощів.

Тренер промовчав. Сам собі господар.

І ось — сімферопольський світанок: невизначено-сірий, трохи сируватий і до дрижаків прохолодний. Роздовбаний асфальт безлюдних вуличок, подекуди тьмяне світло ліхтарів і —жодного міліціонера. Виїзд на бахчисарайську трасу, широку, доглянуту, і помотали на колеса — кілометри, кілометри... Нескладні, серйозних підйомів — три-п'ять. Ось тільки що насторожує. Поступово він зрозумів, що: найчастіше зустрічається знак «інша небезпека» (зона його дії часом сягає кілометра), який чудово уживається зі знаком «слизька дорога». Ненав'язливо так, у кількох місцях встановлено великі щити: «дорожньо-транспортних... вбито... поранено...» Щоб нудно не було, від повороту на трасу, яка веде до Качі, линув дощ. «Не сезон, — усміхався він, вписуючись акуратно в нескладні повороти вузенької асфальтівки, що вилася по місцевості вражаючої краси, — усі дашники поховалися».

Кілометри, повороти, чоловіки, яким заманулось перевіряти гальма свого РАФа на слизькому асфальті (з п'яних очей, чи що?), і — перший побачений ним дот з написом над і під шпариною: «Ні — війні!» «Починається, — зітхнув він, — хоч би в Качу пустили... вояки...»

Із почутого: «А він плаче й каже: у мене двадцять дев'ять трупів! Прийдуть їхні матері — що я скажу? Звільнюся к такій!...» А потім: «Хрину їм! Не піду! Назло тепер не піду! Давити гадів!!!»

При в'їзді його ніхто не затримав. Плітки, отже, були, чутки?.. За чотири дні в Качі він зрозумів головне: ось там, де майорить над шлагбаумом російський прапор, — гарнізон. Туди, як дохідливо пояснив йому директор місцевої школи С. О. Поповський, — ні ногою. Усе інше — клопіт візитера. Бачиш військові вертольоти й літаки, від гулу яких здригається грудна клітка? Ото й бач. Підеш на місцевий глеюватий пляж без жодної кабінки для перевдягання —попередять місцеві, напівп'яні, у плавках і смугастих майках: «За два дні дощу налило стільки, скільки за місяць не було. Тому перечекай: висота урвища 20-22 метри. А сходи... Там стільки хлопців пики побили!» — «Унизу треба пити». — «А як тоді підійматися?»

Їжа? З нею складно. Ні, кажуть, що в гарнізоні є все, від їдалень до дискотек. У селищі єдине місце — бар без назви на автовокзалі, де всі одне одного знають і, по суті, якщо не військові в цивільному, то відставники. Тут наслухаєшся під «Русское радио»! Про те, що хлопці озвіріли, полонених не брати: «ТІ будинки мирних жителів підривають. Славко наш десь там їдашиться!» Або з вуст молодички янгольської зовнішності: «Шо він, падло, жене? Я Пашку на собі під вогнем тягла... Живий, я кажу!..» І будеш шокований, коли плесне по плечу незнайомий кремез: «Не може бути! Повернувся! Як же ти звідти?..» — «Я там не був ніколи» — І побачивши, як він знітився, перепитаєш: «Було б краще, якби я вас обдурив?» — І відповідь його, у розгубленості своїй страшна: «...Мабуть...» Тяжко туди ходити, але це єдине місце, де печеня не тільки так зветься, де у манти кладуть не лише цибулю і де кава не лише пахне.

У Балаклаві, куди він прийде через вісім днів, здивований, що також не затримали, кав'ярень буде безліч, навіть їдальня працює, і не одна. Але з їжею там не так ситно. Він вже звикне до військової форми, перестане звертати увагу на нові шеврони, йому незрозумілі, байдуже позиратиме у відповідь на здивовані погляди військових: «Якого ти тут...» І незмірно насолоджуватиметься краєвидами старого міста біля приголомшливої звивистої бухти: бачиш, де починається, але ось де закінчується... «Капе видно? Які в тебе ще запитання, каз-зьол?!» Тут від набережної на ялику за гривню можна проїхати вздовж стрімчастих скель на найближчий пляж і за таку саме ціну повернутися. Тут руїни фортеці Чембало над бухтою вражають первісністю й відсутністю сміття. Тут пам'ятка на пам'ятці, і коли задираєш голову на скелі, що над ними височіють, то не зовсім зрозуміло, хто ж тут у війну бився: моряки чи все-таки альпіці? І тут непереданої краси старі кривуляться вулички у центрі міста. Порівняти їх можна хіба що з гурзуфськими. Але на відміну від Гурзуфа тут, загоряючи на пляжі, можна здригнутися від несподіваної, з нізвідки, появи сторожового корабля чи рубки підводного човна там, де півхвилини тому гуляли хвилі, і не так уже й далеко від тебе.

В Інкермані він помилково подумав, що маршрут побудував правильно: серединне напівмирне місто між двома військовими, ремонт суден, Свято-Климентіївський чоловічий монастир. З величезними труднощами влаштувавшись до робітничого гуртожитку, під переляке похитування головою комендантші і спочатку незрозумілу її фразу «подивимося, скільки ви тут витримаєте», він звично зіткнувся з напівголодом. Може, новий мер Севастополя Л. М. Жунько і мав рацію, наводячи лад на місцевих ринках, але у результаті поїсти в місті немає де. Тут не працює жоден кінотеатр, немає жодної серйозної розкладки книжок. Місцеві, твердо переконані, що Москва їх зрадила, байдужі: «А ми нікуди не ходимо». Зате міліцію лихоманить: у штольнях Інкермана-І, висаджених у повітря під час відступу наших військ у 1942 році, залишилося багато техніки і снарядів. Невідомо, хто навчив хлопчаків «виплавляти» із снарядів тол. Невідомо, кому вони продають його. Ціна, щоправда, відома: за 1 кг — 4 гривні. Так оцінили знайомі з підривною справою меткі дядьки чиєсь дитинство. По місту після уроків тільки й чути: «Тебе допитували? Що ти сказав?..» Хіба порівняєш з цією розвагою ігри школярів у знаменитих інкерманських «вирубках», які лякають порожнечею, глибиною і необгородженістю? Усього лише дурні забави: подумаєш, ледь не зірвався... Щодо монастиря, то екскурсії він «не організовує і не проводить», а «фото- й відеозйомка на території обителі ВИКЛЮЧЕНА». Місцеві ставляться до ченців скептично: звели собі будинок та й живуть, підторговуючи атрибутикою, а поки тулилися у скельних келіях, місцевому терапевтові не було куди від них подітися. Неміцний пішов чернець... Останній вечір перед виїздом запам'ятався йому піснею роботяг у гуртожитку, під виття вуличних собак, щось на кшталт «Дубинушки», але більш безутішної, з вигуком «ух!», від якого на столах дрижали склянки.

Із почутого: «Я знаю, що поворот там ще той. Так у нього в охороні вічно не так. То прапорщик був п'яний, тепер ось це... Та винного знайдуть! Як завжди, водій автобуса буде».

Він з насолодою входив у звиви серпантину до Балаклави, але коли почалися серпантини вражаючої за красою траси Севастополь—Ялта, з 12-відсотковими підйомами, він згадав, як це: не відчувати ані втоми, ані холоднечі. Запам'яталися не гори, не чарівність заповідних лісів уздовж дороги, а тунелі, які машини проходять з увімкненими фарами і звуковим сигналом, від якого здригається усе довкола і гул стоїть у вухах. «Вперед дивись! Дистанція до узбіччя! Руки на гальма! Спокійніше, спокійніше! Розгубишся — мокрого місця не залишать! Спокійніше, я сказав! Не дай їм злякатися!» І міліцейські патрулі, машини супроводу з колонами чорних легковиків, спортивного вигляду хлопці в цивільному біля перехресть, поруч з іномарками, на «ти» з ДАІ, що жувала хліб з багажників: «Та ні, хлопці, дякуємо, ми вдома тільки-но поснідали», — і руку так до серця, щиро. Та МАЗи з КРАЗами, завантажені гравієм, що летів кулями на поворотах вздовж узбіч.

Спустившись до Симеїза, він зітхнув полегшено: військових немає. Тут тільки відпочивають. І знов даремно. На світанку зустрів біля набережної двох прикордонників з собакою. Сторожко ставилися місцеві. Чорний від засмаги і обвітрений від дощів, зарослий, з протяжним, по-вовчому пронизливим поглядом маслинових очей, він явно не вписувався у середовище відпочивальників. Вслухаючись у виття холодного вітру в одній із численних закусочних Симеїза, він не міг чути без посмішки балачки пожильців санаторію з барменом: «У мене після спуску з Ай-Петрі наче крокодил устілки у кросовках жував». — «А я, поки спустилися, передніх пальців не відчувала». Але переламалося у ньому щось не тут, а, мабуть, ще у Балаклаві, коли на переговорному пункті почув розмову юних любителів пішого туризму: «Берете 4 банки тушонки, 5 банок згущеного молока, пакетики «Маккофі», лимони за бажанням...» І — нові сірі кеди. «Скільки ж вони пройдуть на отаких харчах і в новому взутті?» — щиро дивувався він, давно не відчуваючи ані спеки, ані холоду, ані дощу, ані втоми. Звиклий до голоду й ризику.

Тут вже не слухали «Русское радио», віддаючи перевагу місцевому «Транс-М-Радіо». Тут співчували Горбачову у зв'язку зі смертю дружини і вкрай негативно ставилися до вічних кортежів чорних машин від Фороса в бік Алушти й назад.

Перебравшись за кілька днів до Гурзуфа, він поблукав його вуличками, мимоволі вглядаючи вздовж моря військові кораблі, але натрапляючи лише на «ракету», навічно влиту у бетон набережної й перетворену на нічний ресторан, зітхнув, підрахувавши фінанси, та й рушив у напрямку Сімферополя.

«Увага! Попереду гірська дорога. Під час опадів будьте гранично обережні!» Таких щитів по ПБК натикано скільки треба. Але з якого дива в його голові засів текст саме цього й саме перед виїздом з Алушти, він зрозуміє пізніше, ще не знаючи, що траси перекриті вдруге, теперь найясніших троє, а попереду, вкотре поза графіком, на нього звично й терпляче чекає дощ.

О шостій ранку, у темряві, по мокрій трасі, кавалькади пішли одна за одною, як у бік Сімферополя, так і в бік Ялти. Місцевим, як він пізніше дізнався, заборонили протягом трьох діб вигонити худобу: «Вб'ємо як зручніше». Його не чіпали, хоча досвідченим оком він бачив легковички без увімкнених габаритів, що вишикувалися за кущами і по узбіччях. Лише раз пролунала команда на його адресу. Одна з тих, які спочатку виконують, а думають потім:

— Краю дороги!

Він вискнув гальмами й різко взяв праворуч, проводжаючи примруженими очима забугорні легковики між двома міліцейськими «блималками». Мало що змінилося з часів застою. Хіба що траси погіршали, ескорт здрібнів та машини — суцільні «мерси». Хіба що його з полотна не викидають, терплячи. Навіть дозволяють собі пожартувати: «Ей, ти, на двох колесах! Задній двірник не працює!»

Із почутого: «Старший сержант... транспортної міліції... Пред'явіть документи!»

Він повертався. Де вимагалося — зупинявся, де можна — переганяв, де не бачили — порушував. А на треку в цей час через нельотну погоду нещадно різалися в де берц. Ляпали заяложеними картами по розхитаному стільцю й заносили тризначні результати до журналу, явно призначеного для шляхетніших цілей. «Терц!» — «Скільки завгодно». — «Бела!!» — «Скільки завгодно!!» — «Байт, пане-добродзеєю!!!» — «Та я й грати не хотів...» І вже у його бік: «Подивись, живий?» — «А чого я маю бути мертвий?» Вони на нього глипнули уважніше й пояснили як недоумкові: «Це ми так жартуємо».

Жарт йому не сподобався. Як і постійні, спочатку в Сімферополі, а потім у Києві, перевірки документів міліцією. Він підстеріг момент, коли крім нього й сержанта поруч нікого не було, й спитався:

— Що, схожий на когось?

Служивий кривувато посміхнувся:

— На іноземця.

Він так і думав. Здається, ще в Качі. Ось тільки не хотів собі зізнаватися.

Дмитро КОНОВАЛОВ.
Фото автора.

P. S. Автор висловлює щиру подяку Володимирові Черченку і Володимирові Лагкуті (Сімферопольський велотрек), а також «пропащій людині Борьці» (м. Москва) за маленькі секрети велоспорту, які дозволили зробити матеріал більш-менш переконливим.

У номер

✔ Миколаїв

До школи — за перепусткою

Пропускну систему на кшталт тієї, що діє в вузах, введено у школах Миколаєва. Викликано це, передусім, частими випадками крадіжок шкільного майна й одягу дітей з роздягалок, "телефонного тероризму", вештання різних сторонніх осіб шкільними коридорами тощо.

Роль охоронників на входах до шкільних приміщень виконують, на розсуд батьківських комітетів, найняті працівники міліції, охоронних структур чи й самі батьки — по черзі. На хід навчального процесу нововведення особливо не вплинуло. Ось тільки дехто забуває, трапляється, свою перепустку — й тоді "ручатися" за нього доводиться вчителям. А "хронічно забудькуватих" відправляють за перепусткою додому.

✔ Черкаси

Повір у себе

У містах та райцентрах Черкаської області тривають фестиваль художньої творчості молодих інвалідів і виставки декоративно-ужиткового мистецтва. Розпочалися також змагання VI спартакіади інвалідів області.

До Міжнародного дня інвалідів, проголошеного Генеральною Асамблеєю ООН, розпочався обласний телемарафон «Повір у себе».

✔ Рівне

Пора новосіль

240 учнів молодших класів учитимуться у новій початковій школі в селі Рафалівка Володимирецького району Рівненської області. Крім світлих просторих класних кімнат, тут є їдальня, спортзал. Дитсадок, який тривалий час простоював, під школу допомогли перепрофілювати будівельники Володимирецького «Райагропромбуду».

За словами голови райдержадміністрації Володимира Мельника, старшокласники теж невдовзі стануть новоселами: місцевий універмаг переобладнують під навчальний корпус.

✔ Ужгород

Тиса стане контрольованою

З-поміж комплексу першочергових завдань протиповеневої програми на Закарпатті — створення автоматизованої інформаційно-вимірювальної системи «Тиса» для визначення параметрів рівня води у ріках. На цьому важливому об'єкті, який відкрито в Ужгороді, виконано великий обсяг робіт. Аби ввести автоматизовану систему щонайшвидше, допомагають і угорські сусіди. Уряд Угорщини ухвалив рішення надати для цього 100 мільйонів форинтів.

✔ Одеса

Лебідка, що витягуватиме машинобудування області, — на складі

Понад 2,5 тисячі шахтних та гірничих лебідок, 360 металообробних верстатів, 218 ковальсько-пресових машин, 860 відцентрових насосів, багато інших виробів машинобудівних підприємств Одещини лежить на складах, не знаходячи збуту. Недоодержано мільйони й мільйони гривень, що так потрібні на зарплату людям, модернізацію виробництв, на оборотні кошти. Обсяги виробництва в машинобудуванні та металообробці за дев'ять місяців нинішнього року знизилися ще на 62 відсотки. А кажемо, що падати далі вже нікуди. І про якусь стабілізацію говоримо. І прагнемо начебто працювати за законами ринку — виробляти тільки те, на що є попит.

✔ Фотофакт

Упродовж кількох місяців відомий український акордеоніст Ян Табачник об'їжджає українські в'язниці в рамках акції «По зонах України». Послухати артиста хочуть усі — і ті, хто «на волі», і ті, хто в карцері.

Фото Олексія САДИЛЕНКА (УНІАН).

Один за всіх і кожний за себе

Пенсійна реформа

(Початок на 1-й стор.)

Днем початку вітчизняної пенсійної революції вважається 13 квітня 1998 року, коли Президент підписав Указ «Про основні напрями реформування пенсійного забезпечення в Україні». Нова драбина, яка веде до забезпеченої старості, за задумом пенсійних архітекторів, складатиметься із трьох сходинок. Перша — перевірена солідарна система пенсійних виплат. Її буде відкориговано новаторським підходом до нарахування трудових пенсій з урахуванням стажу та розміру зарплати, з якої стягували податки до Пенсійного фонду.

За словами заступника міністра праці та соціальної політики України Олени Гарячої, ноу-хау пенсійної реформи стануть персоніфіковані пенсійні рахунки громадян за аналогом львівського експерименту. Протягом наступного року буде автоматизовано індивідуальний облік внесків до ПФ. Цей факт віце-прем'єр-міністр України Володимир Семиноженко назвав переломним у пенсійному реформаторстві. І все-таки головний «перелом» реформи полягає не в її технічному забезпеченні, а в легалізації доходів населення, з яких до Пенсійного фонду почнуть надходити сповна внески на старість.

Друга сходинка реформи передбачає створення системи нагромаджувальних індивідуальних пенсійних рахунків у рамках обов'язкового державного пенсійного страхування. На цих особистих рахунках акумулюватиметься персоніфікована частина пенсійних внесків громадян. Ці накопичення, за планом пенсійної реконструкції, мають стати потужним інвестиційним ресурсом до національної економіки. За десять років він становитиме більш як 70 млрд. грн. Механізм такої акції, що грунтується на принципі ощадних книжок, був популярний за радянських часів. Також відомо, що всі народні заощадження, які зберігаються на вкладах Ощадбанку, враз згоріли у вогні інфляції. Сьогодні, на жаль, немає стовідсоткової гарантії, що така доля не спостигне пенсійні «відкладення».

Третя сходинка перетворень пенсійної системи грунтується на додаткових добровільних внесках громадян до скарбниці недержавних пенсійних фондів. Кожна з цих сходинок розрахована на певну частину населення: перша — для всіх, друга — для середнього класу, а третя — для багатих.

Щоб усі ці задуми втілити в життя, треба вдосконалити законодавчу базу пенсійного забезпечення. У Верховній Раді найближчим часом розглядатимуть законопроекти «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про недержавні пенсійні фонди».

Пенсійна реформа XXI століття, на жаль, не зачепить нинішніх пенсіонерів. Пенсійна справедливість, реформу якої проголошено сьогодні, почне працювати не відразу. Активне трудове населення України віком 30—40 років має всі шанси скористатися результатами довгогральної реформи. Але тільки за умови власної фінансової участі в процесі пенсійних перетворень. Із несміливих натяків державних реформаторів очевидно, що пенсійна реформа має на увазі не тільки альтернативні джерела фінансування старості та соціально-демократичну систему її забезпечення — «кожному — за працею», а й реформу ментальності співвітчизників. Отож, майбутній пенсіонере, пам'ятай — на солідарну систему розраховуй, а сам відкладай!

Ольга ВАУЛІНА.

Фото Вадима ЛІСНОГО.

Остаточний аналіз

Знак біди

Лікарі не врятували породіллю не тому, що не змогли, а тому, що проявили злочинну халатність. 20-річна жінка померла через недогляд тих, кому довірила себе і долю майбутньої дитини. Куплені заздалегідь величезні плюшеві звірята не дочекались свого майбутнього господаря. У міському пологовому будинку запевнили, що донька померла від нещасного випадку. Згорьовані батьки не погодились і подали скаргу до міської прокуратури. Там дії медиків кваліфікували за відповідною статтею Кримінального кодексу й порушили кримінальну справу...

Ірині (ім'я потерпілої змінено) раптом стало недобре. Було схоже, що в неї розпочалися передчасні пологи, хоча до справжніх залишалося ще більше трьох місяців. Після негайної госпіталізації в гінекологічне відділення Полтавського міського пологового будинку її обстежив лікар-куратор В. і не зафіксував ні серцебиття, ні ворушіння дитини. А за кілька днів він остаточно заявив, що дитина мертва й треба робити термінову операцію. Завідуюча відділенням Б. з його пропозицією не погодилась. Минуло ще два дні. Скликали консиліум з двох спеціалістів, який рекомендував подальше лікування хворої. Ніхто особливо не заперечував. Стан здоров'я жінки визнали як середньотяжкий.

Після цього було ще два дні. Останні в житті Ірини. Змінювались чергові лікарі й, здавалося, ніхто з них не надавав належного значення тому, що самопочуття хворої різко погіршилося. Черговий лікар призначив вечірній та ранковий аналізи крові, але запису про це в історію хвороби не було внесено. Коли кров взяли на аналіз, черговий лікар «не помітив», що лейкоцити «поперли» вгору. І навіть нічого не передав по зміні. Намагаючись хоч якось допомогти молодій жінці, досвідчений практик зробила кілька маніпуляцій із плодом — простіше кажучи, стимулювала скоріше викидання — для чого провела міні-операцію. Без знеболювання і... протоколу. Потім здала зміну й пішла додому...

Виснажена болем Ірина благала позбавити її страждань. Вона ще не знала, що це вже неможливо: в неї почала розвиватись ниркова недостатність, ознаки токсичного ураження центральної нервової системи та загального зараження крові. Сталася страшна річ: немовля, яке померло, почало розкладатися у череві матері. Правильний діагноз було поставлено лише за кілька годин до смерті, коли вже й так усе було очевидним.

Головне бюро судмедекспертизи Міністерства охорони здоров'я майже рік вивчало матеріали справи і, щоб, зрештою, підтвердити вину полтавських лікарів. Прокуратурою було зібрано докази, та вийшов акт амністії, і всі підозрювані у справі скоєння злочину були звільнені від кримінальної відповідальності.

Ірина не встигла зробити багато чого. Найкращою сукнею в її житті була весільна, найщасливішим моментом — повідомлення лікарів, що в неї народиться хлопчик...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

«Знайдіть таку дівчину, яка не заглядала б у мій гаманець»

Саме таке прохання найчастіше лунає з вуст клієнтів служби знайомств Торезького міського центру соціальних служб для молоді.

— Коли збиралися відкривати таку службу, — розповідає провідний спеціаліст центру Жанна Нехаєва, — думали, відбою не буде від самотніх жінок. А вийшло навпаки: стали масово звертатися чоловіки. «Я ні з ким не можу познайомитися, навкруг немає нормальних дівчат, усіх цікавлять лише гроші», — скаржиться один. «Познайомлюся з дівчиною, але щойно вона дізнається, що працюю на шахті, — і все, до побачення», — зітхає другий.

Для сім'ї в невеличкому шахтарському місті, де затримка зарплати на рік-півтора — явище звичне, настали не кращі часи. І важко дорікнути майбутній матері сімейства, що вона цікавиться доходами потенційного супутника життя. А в уже створених сім'ях на тлі суцільного безгрошів'я розгоряються по-справжньому шекспірівські пристрасті.

— Чоловіки сьогодні не відчувають себе чоловіками, —продовжує Жанна Нехаєва, — адже не спроможні прогодувати сім'ю. Найчастіше біль і слабкість тамують горілкою. У кожному випадку потрібен свій підхід. Трапляється, дружина запально кидає: «Все, беру дітей і йду від нього». — «Куди?» — «Як куди? До моїх батьків». — «А там що, краще?», — питаю. Жінка на хвилину замислюється. «Там ще гірше...» І тоді ми разом сідаємо і виробляємо «план виходу з кризи».

Від великої кількості розлучень утримує, хоч як це парадоксально, те саме безгрошів'я: немає коштів, аби починати життя на новому місці. Тому пристосовуються, хто як може. Наприклад, поширена ситуація: батько сімейства — шахтар, мати — не працює або в декретній відпустці. Як можливий варіант — віддати дитину до дитсадка (12 гривень на місяць і триразове харчування), а самій жінці найнятися реалізатором на ринку за 3—5 гривень на день.

Спочатку популярність психологічних консультацій і тренінгів, що їх надає міський центр соціальних служб для молоді, мене вразила, адже такі послуги — річ досить нова в робітничому місті. Втім, секрету тут жодного: люди хочуть, щоб їх вислухали, не перебиваючи. Чиновник у виконкомі чи соцзабезі на роль такого співрозмовника не тягне.

Однак сказати, що в торезьких жінок лише меркантильні інтереси, було б несправедливо. Центр започаткував цикл вечорів поетів «срібного віку». Успіх у прекрасної половини городян — цілковитий!

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Діагноз для медицини катастроф

У зони лиха лікарі приходять перші...

Під час минулорічної листопадової повені на Закарпатті в зону лиха потрапило близько півмільйона осіб — ледве не кожен другий мешканець краю. Будь-яка екологічна катастрофа породжує, окрім економічних, і цілу низку соціальних проблем. Чи не найгострішою серед них є здоров'я тих, хто пережив це лихо. На жаль, саме вона чомусь залишається поза увагою.

На переконання голови депутатської комісії облради з питань екології, заслуженого лікаря України, кандидата наук, керівника обласного управління охорони здоров'я Івана РОГАЧА, до цього глобального питання потрібні відповідні підходи.

Симптом нестабільності

— Після повені в районах, що залишилися відрізаними від навколишнього світу, особливо помітними стали злидні нашої медицини. На той час мені довелося бути головлікарем обласної клінічної лікарні. Разом з тодішнім начальником облуправління охорони здоров'я Василем Вайнагієм, провідними спеціалістами неодноразово виїжджав у найвіддаленіші гірські села. Безперечно, що кількість таких захворювань, як бронхіти, пневмонія та загострення туберкульозу, незрівнянно зросла, бо пов'язані вони з переохолодженням організму. Та є ще й інші — побутові та стресові. Поставимо себе на місце того, хто за одну ніч утратив усе: домівку, майно... А ще страх за своє життя та життя родини. Або ж нагальна потреба переселення з рідних місць, де людина зробила свої перші кроки і де поховані її предки. Тож і не дивно, що після стихійного лиха в потерпілих спостерігався нестабільний психічний стан, що призвів до різкого й раптового загострення багатьох захворювань. Було обстежено понад 600 тисяч осіб, і **цей симптом нестабільності був у переважної більшості**. Навіть у тих, хто безпосередньо від лиха не постраждав.

— Та, на жаль, медицина не має ще засобів, щоб нейтралізувати ці симптоми, бо лікарів-психологів, котрі займалися б суто медициною катастроф, очевидно, обмаль?

— Безперечно. Якщо відверто — їх практично немає. І ще одне. Багато медиків теж пережили ці стреси, бо стихія не обминула і їх. Більше того: будучи відповідальними за здоров'я людей і не маючи при цьому під рукою найнеобхіднішого, вони пережили ці стреси дуже болісно. Та, до їх честі, ніхто з лікарів не відмовився від того, аби насамперед надати допомогу іншим. Хіба не показовим є факт, що лікар, залишившись без житла — його повінь теж не пощадила, — і вдень, і вночі працював у зоні лиха. Дуже ймовірним був спалах інфекційних захворювань, бо під водою опинилися не лише колодязі, але й багато кладовищ. Нам вдалося не допустити спалаху інфекційних захворювань, навіть знизити їх кількість — на профілактику було кинуто всі сили, резерви й можливості. Щоправда, дезінфекція колодязів, на жаль, ведеться дідівськими методами, тому слід перейняти досвід наших сусідів (хоча б угорців), котрі нам допомагали, забезпечуючи патронами для хлорування криниць. Налагодити виробництво цих патронів не так вже й складно...

— Іване Михайловичу, як прислужився профілактиці захворювань мобілізаційний резерв медичних препаратів? Виручив він, чи ні?

— Під час повені нам дозволили його розбронювати. І виявилося, що майже половину препаратів, що були на консервації, належало списувати — терміни їх використання минули. Тож більше прислужилася та допомога ліками, котру отримали ми з усіх областей України та із зарубіжжя.

На Виноградівщині було розгорнуто мобільний шпиталь Міністерства з надзвичайних ситуацій, і він теж відіграв величезну роль. На обстеження йшли навіть ті, хто до послуг медицини жодного разу за все життя не вдавався.

Нерухомість і німота

— Ще одна проблема медицини катастроф — евакуація хворих. Усть-Чорнянський регіон упродовж кількох тижнів залишався в цілковитій ізоляції, навіть попри те, що в розпорядженні медиків були вертольоти. З огляду на несприятливу погоду їх можна було використати не завжди.

Тому були випадки, коли тяжкохворих чи вагітних доводилося вивозити на плаваючих військових транспортерах. Тому тут, в Усть-Чорній, за сімдесят кілометрів від райцентру Тячів, відкрили районну лікарню, і це тоді, коли повсюдно йде скорочення стаціонарів через нестачу коштів. Бо така мобільна й максимально наближена до людей медична допомога у віддалених та екологічно небезпечних районах, напевно, більше потрібна, ніж у доступних у транспортному відношенні. До слова, навіть такий засіб екстреного сполучення, як санітарна авіація, через надзвичайно великі кошти на утримання нормально функціонувати не може. А йдеться ж про життя людей! Нас виручали вертолітники Прикордонних військ та Національної гвардії.

— Іване Михайловичу, щодо створення медицини катастроф прийнято ніби й нормальні документи. Це, зокрема, постанова Кабміну України від 14 квітня 1997 року про створення державної служби медицини катастроф. Отже, проблема ця не нова і стосується не лише регіону Закарпаття. Та якби під цю програму ще й відповідне фінансування...

— Міністерство охорони здоров'я теж видало наказ про призначення в склад державної служби медицини катастроф медичних сил, засобів і лікувальних закладів. Розпорядженням голови Закарпатської обласної держадміністрації створено центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф на базі обласної клінічної лікарні. Створено запас ліків для всіх лікувальних закладів, а найперше — для тих, що у віддалених населених пунктах. А от із фінансуванням й справді сутужно навіть попри те, що обласна держадміністрація прагне всіляко допомогти нам. Тому вважаю, що в держбюджеті має бути окремий рядок на потреби саме медицини катастроф. Бо стихія не визнає кордонів регіонів, і служба ця потрібна будь-де і будь-коли.

— Багато складнощів мали закарпатські медики й через те, що під час повені, а відтак зсувів та снігопадів, незважаючи на всі старання зв'язківців, із багатьма населеними пунктами телефонного зв'язку не було.

— Нам вдалося через комітет медичної допомоги Франції «Опіка без кордонів» цю проблему зняти. Комітет виділив 80 тисяч доларів США на придбання засобів радіозв'язку для всіх лікувальних закладів Закарпаття й навіть окремих лікарів. Це дозволить у лічені хвилини зв'язатися з ними будь-якої пори і де той чи інший лікар не був би. Залишилося тільки отримати ліцензію на користування радіочастотами.

Тому звертаюся через «Голос України» до тих, від кого залежить розв'язання цієї проблеми, з проханням вирішити її оперативно. І, користуючись нагодою, — до всіх засобів масової інформації, аби не обминали увагою тему медицини катастроф, бо це не менш важливо, ніж протиповеневі заходи чи відновлення житла потерпілим.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Компенсація пенсіонерам

Поняття «компенсація» та «допомога по безробіттю» — різні

Проблема

Чи сплачуються компенсації, передбачені ст. 49-3 Кодексу законів про працю (КЗпП України), особам, які звільняються у зв'язку із скороченням чисельності або штату працівників і які вже мають пенсію або право на її отримання?

Микола ДЕМИДЮК.

Волинська область.

Відповідно до чинного законодавства працівникам під час розірвання трудового договору у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці (пункт 1 статті 40 КЗпП України) сплачується вихідна допомога в розмірі середньомісячної заробітної плати, а також за ними зберігається середня заробітна плата на період працевлаштування, але не більш як на три місяці з дня звільнення, з урахуванням виплати вихідної допомоги. Ці виплати провадяться за попереднім місцем роботи. Наведена норма не передбачає якихось обмежень щодо сплати вказаних компенсацій працівникам, які отримують пенсії або мають право на її отримання. Отже, сплачувати встановлену компенсацію підприємства, установи, організації повинні всім працівникам, які звільняються у зв'язку зі скороченням чисельності або штату працівників, ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємства, установи, організації.

Розв'язуючи питання про сплату встановленої компенсації, треба врахувати, що з 1 січня 2000 року вступає в дію підпункт «б» частини першої статті 26 Закону України «Про зайнятість населення», який фактично скасовує положення ст. 49-3 КЗпП України стосовно права на збереження вищеописаної середньої заробітної плати. Зокрема, передбачається, що працівникам, трудовий договір з якими було розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідацією, реорганізацією, перепрофілюванням підприємств, установ, організацій, скороченням чисельності або штату працівників, і військовослужбовцям, звільненим з військової служби у зв'язку із скороченням чисельності або штату без права на пенсію, за умови їх реєстрації в службі зайнятості протягом семи календарних днів після звільнення як таких, котрі шукають роботу, гарантується право на одержання допомоги по безробіттю в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати за останнім місцем роботи протягом 60 календарних днів, 75 — протягом 90 календарних днів і 50 відсотків — протягом наступних 210 календарних днів, але не більше середньої заробітної плати, що склалася в народному господарстві відповідної області за минулий місяць, і не нижче від встановленого законодавством розміру мінімальної заробітної плати.

Статус безробітного такі особи отримують лише у разі, якщо протягом семи днів працівнику не було запропоновано підходящої роботи. Таким чином, усі особи, які були звільнені за п. 1 ст. 40 КЗпП України, матимуть право на допомогу по безробіттю лише у випадку отримання статусу безробітного. Враховуючи те, що статус безробітного за ч. 3 ст. 2 Закону України «Про зайнятість населення» не можуть отримати особи, які мають право на пенсію, сплачувати допомогу по безробіттю пенсіонерам або особам, які мають право на отримання пенсії у разі їх звільнення за п. 1 ст. 40 КЗпП України, не треба.

Разом з тим необхідно відзначити, що законодавцем з обговорюваного питання створено певну колізію. Кодекс законів про працю встановлює, що у разі звільнення за п. 1 ст. 40 КЗпП України працівнику сплачується компенсація (ст. 49-3). До компенсації належать виплати вихідної допомоги та середнього місячного заробітку на період працевлаштування. А Закон України «Про зайнятість населення» вводить нове поняття «допомога по безробіттю», яке, по суті, є компенсацією середнього місячного заробітку у разі неможливості працевлаштуватися. Але поняття «компенсація» та «допомога по безробіттю» — різні. І тлумачити їх можна по-різному, наприклад, можна тлумачити так, що компенсація сплачується одночасно із допомогою по безробіттю, якщо колишній працівник не знайшов собі роботу протягом трьох місяців після звільнення.

Підсумовуючи сказане, можна дійти висновку, що особам, які отримують пенсію або мають право на її отримання і звільнення за п. 1 ст. 40 КЗпП України, з 1 січня 2000 року можна сплачувати лише вихідну допомогу в розмірі середньомісячної заробітної плати.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Тінь з мільйона гривень

Тіньовий конвертаційний центр з грошовим оборотом понад 1 мільйон гривень розкрито в Миколаєві працівниками служби по боротьбі з економічними злочинами управління МВС України в області. Порушено кримінальну справу. Заарештовані організатори злочинного синдикату тепер дають показання, розкриваючи «кухню» легалізації отримуваних в нелегальному секторі економіки доходів. Йшли вже уторованою в такому «бізнесі» стежиною: створювали на короткий термін фіктивні фірми, реєстрували їх у державних податкових органах, налагоджували зв'язки з тими, хто «робив» гроші в «тіні». Після проведення низки операцій, у результаті яких у кишенях шахраїв опинялися солідні суми вже «відмитих» грошей, фірма зникала. Луснув, однак, і синдикат загалом. Тепер його ділкам доведеться відповідати перед законом.

Миколаїв.

Програма є. Ще б кредит

На Придесенні затверджено обласну програму «Молодій родині Чернігівщини — доступне житло». Згідно з нею освоюватимуть кошти, передбачені в державному і місцевому бюджетах для надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам.

Чернігів.

Спорт

✔ Миколаїв

«Наталія», якій підкорився океан

З американського порту Атлантік-Сіті до Миколаєва надійшла звістка про те, що екіпаж яхти «Наталія» успішно перетнув штормову осінню Атлантику. Миколаївські яхтсмени на чолі з молодим капітаном Дмитром Лущевським продовжили естафету своїх попередників, розпочату в кінці 80-х років екіпажем вітрильника «Ікар»: тоді вперше в історії українського спорту було здійснено кругосвітнє плавання. Це ж судно згодом перетнуло Атлантичний океан у ході всесвітньої регати, присвяченої 500-річчю відкриття Америки Христофором Колумбом. І ось нове підкорення океанських просторів.

✔ Тернопіль

До нового тисячоліття — 3000 кілометрів

З ініціативи громадських організацій і політичних партій Тернополя організовано спортивну акцію під назвою «3000 кілометрів до третього тисячоліття». Вона стартувала з театрального майдану Тернополя мітингом «Молодь за майбутнє України». Кожен учасник довготривалої — до початку 2000 року — спортивної акції має пробігти один кілометр. Мета заходу —подолати штучно створені кордони між Східною і Західною Україною.

✔ Київ

Конфлікт триває — читач страждає

Понад півроку співробітники найстарішого спортивного видання України — «Спортивної газети» не отримували зарплату й понад рік — гонорарів. Коли терпець урвався і журналісти з вимогою виплатити заборговане прийшли до головного редактора Дмитра Александренка, на них чекала ще одна несподіванка. Виявилося, що трудовий колектив перестав бути власником газети, контрольним пакетом акцій якої володів. А отже, й відповідати на їхні справедливі вимоги головний редактор не зобов'язаний, оскільки 90 відсотків акцій належать одній приватній фірмі, а решта — самому пану Александренку. За його словами, зміна форми власності потрібна була для того, щоб привабити інвестора. Оскільки без зовнішніх грошових вливань газета перестала б існувати, бо ні реклама, ні передплата не змогли б окупити видання. Фінансову кризу головний редактор пов'язує з кризою у Росії. Саме там, за його словами, інвестор заробляв гроші, частина яких ішла на підтримку «Спортивки». Чи відповідає законам України зміна власників, про яку ніхто не попередив трудовий колектив, перевіряє прокуратура Печерського району Києва. А поки що від цього конфлікту страждає читач газети, який отримав останній номер «Спортивної газети» ще 23 жовтня. Схоже, доля улюбленого багатьма видання вирішуватиметься в суді. Який, на думку юристів, може затягтися не на один місяць. Якщо не на рік. Саме він з'ясує, хто має право видавати «Спортивну газету». Хоча існує варіант, що трудовий колектив зможе зареєструвати в Держкомінформі нову газету. Скажімо, під назвою «Нова спортивна газета». Принаймні колектив твердо впевнений: газета житиме. І тому 18 листопада рішенням загальних зборів трудового колективу «СГ» прийнято рішення про реєстрацію нового підприємства колективної власності під назвою «Трудовий колектив редакції «Спортивна газета».

✔ Фотофакт

Атакує Валентин Белькевич (праворуч) — білоруський «легіонер», улюбленець прихильників київського «Динамо».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Я все роблю для людей»

25 листопада Павлові Миколайовичу Іващенку, голові правління ЗАТ «Агробудпоставка», почесному громадянинові Ірпінського регіону виповниться 70 років

Мабуть, небагато робітників ЗАТ «Агробудпоставка» знають про давній конфлікт між їх керівником —Павлом Миколайовичем Іващенком — та високим начальством із «Украгробуду», які прагнули прибрати підприємство до своїх рук. Надто вже ласим шматочком була промбаза з матеріально-технічного забезпечення та комплектації будівництва на селі, що в Бучі. Всі області країни брали тут будівельні матеріали за нарядами, що їх відпускали згори. А які люди стояли в черзі у приймальні Іващенка...

Сьогодні про ті часи Павло Миколайович згадує з усмішкою. Так, про конфлікт він багато не говорив, щоб не хвилювати людей. Разом з юристами боровся проти сваволі чиновників, яким не подобалася самостійність Іващенка. А він просто не міг відступити — і тому, що починав у лютому 1973 року створювати цю базу, і тому, що добирав для роботи своїх однодумців, і тому, що віддав цій справі багато років свідомого життя. Та й просто тому, що знав, як працювати за ринкових умов, бачив перспективу.

Пройшовши через безліч судів і начальницьких кабінетів, Павло Миколайович відстояв право колективу на викуп підприємства з подальшим акціонуванням.

У 1994 році й було створено закрите акціонерне товариство «Агробудпоставка». Крім величезних складських приміщень, воно мало автотранспортне підприємство, що нині вже стало компанією і перевозить вантажі з України до Росії, до країн Прибалтики, Польщі, цех товарів народного вжитку, гранітну та будівельну дільниці, цех № 2 з виготовлення металовиробів ширужитку.

Перебудовуватися в роботі довелося на ходу. Якщо за радянських часів колгоспи і радгоспи могли отримати будматеріали здебільшого в Бучі, то за умов ринку ця обов'язковість відпала. Тепер біля воріт «Агробудпоставки» немає величезної черги з автомобілів. Величезні склади підприємства використовують у спільній діяльності із солідними клієнтами. Одним із таких є відома фірма «Тетра Пак». До речі, «Агробудпоставка» стала офіційним перевізником її продукції. Ритмічно почали працювати столярний цех, гранітна дільниця, які приймають замовлення від населення на виготовлення меблів, вагонки, пам'ятників, а будівельна дільниця виконує індивідуальні замовлення.

Одне слово, під керівництвом Іващенка колектив швидко пристосувався до роботи в нових ринкових умовах і завдяки цьому отримує постійний прибуток. «Агробудпоставка» не має жодних заборгованостей перед державою, робітники вчасно отримують зарплату і дивіденди, бо вони — співвласники цього потужного підприємства, яке не тільки розвивається, а й зміцнює соціальну базу.

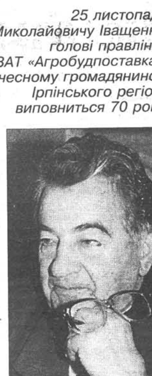
Скажіть, який керівник може похвалитися тим, що всі люди, які працюють у нього, мають житло? В «Агробудпоставки» в Бучі не просто житловий будинок, а ціле селище, недавно передане на баланс місту. Влітку всі бажаючі можуть оздоровитися у власному санаторії, що на березі моря в селі Коблеве Миколаївської області. Є на підприємстві свій медпункт, їдальня, фірма підтримує матеріально пенсіонерів, які працювали колись тут, постійно надає матеріальну допомогу ветеранам праці та учасникам ВВВ, котрі проживають у місті.

«Агробудпоставка» не тільки виживає сама в нинішніх скрутних умовах, а й надає вагому підтримку дитячим садкам і лікувальним закладам міста, довгий час утримувала Бучанську школу-інтернат для сиріт. А якщо перелічувати всі акції допомоги місту, то місця в газеті бракуватиме. Міська влада цю допомогу високо цінує — недарма цього року Павло Миколайович Іващенко став почесним громадянином Ірпінського регіону, куди входить і Буча. Тільки десять осіб мають це почесне звання.

Прошу Павла Миколайовича пригадати найскладніші моменти в його тридцятирічній роботі керівником «Агробудпоставки». І нагадую про конфлікт зі столичними чиновниками.

— Ні, не це головне, — каже Павло Миколайович. — Хоча якби ми не здобули тоді самостійність, то не мали б того, що є нині. Найважчим було становлення колективу. Напружено ми працювали після аварії на ЧАЕС. Адже наша промбаза була центром із забезпечення всім необхідним людей, які працювали на ліквідації наслідків аварії. Ми поставляли туди все — від кухлів до наметів. А потім на наших плечах було забезпечення будівництва житла для переселенців. Тоді днювати й ночувати доводилося на роботі. Але нічого, вистояли...

Мабуть, найважче було перебудувати свідомість людей. Погляньте, раніше до нас приїжджали клієнти, стояли в черзі, а тепер ми самі мусимо знайти їх, запропонувати свої послуги. Зберігання будь-яких матеріалів — будь ласка, перевезення вантажів у межах України та за кордон — будь ласка, оформлення офісів меблями з натурального дерева — теж можемо. Ось погляньте на наш офіс і мій кабінет: усе зробили самі...

Я помітив, з якою повагою ставляться до нього підлеглі, але найкраще від усіх про людські якості Павла Миколайовича сказав директор транспортної компанії Олександр Васильович Гапоненко:

— Він узяв нас на роботу хлопчаками і навчав уму-розуму. І свою вдячність словами я не можу висловити. Павло Миколайович для мене, як батько. Порадить, підкаже, а якщо й виле, то за діло.

...25 листопада Павлові Миколайовичу Іващенку, голові правління ЗАТ «Агробудпоставка», почесному громадянинові Ірпінського регіону виповниться 70 років. Цього дня у нього не змовкатиме телефон — адже його знають у багатьох областях України. До них приєднаються і мешканці Бучі, для яких почесний громадянин регіону робить дуже багато.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

На знімку: Павло Іващенко.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Футбол

«Золота лихоманка», схоже, нам не загрожує...

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Відкладений матч 9-го туру. «Металіст» — «Кривбас». 1:1. 10 000. Харченко, 69 — Симаков, 87.

Відкладений матч 5-го туру. «Металург» Зп — «Динамо». 0:2. Яшкін, 37, Коновалов, 83.

«Металург» Зп: Береський, Конюшенко, Скіш, Ратій (Батраченко, 51), Акопян, Шевчук, Богатир, Демченко (Осташ, 75), Топчієв, Бондаренко, Полтавець.

«Динамо»: Кернозенко, Кардаш, Герасименко, Єзерський, Хацкевич, Мамедов, Каладзе, Гусін, Яшкін (Белькевич, 46), Кормильцев, Косирін (Коновалов, 46).

Попереджено: Хацкевича, 33, Герасименка, 74, Каладзе, 75, Кардаша, 88, Конюшенка, 88.

Арбітр — Ігор Іщенко (Хмельницький).

21 листопада. Київ. Стадіон «Динамо». Мінус 1 градус. 1 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Динамо	12	1	0	31—6	37
Кривбас	9	4	2	26—14	31
Ворскла	8	3	4	31—18	27
Шахтар	8	1	5	20—9	25
Металіст	7	3	5	21—19	24
Карпати	8	0	7	27—21	24
Металург Зп	6	5	4	19—16	23
Металург Д	5	5	5	20—18	20
Металург М	6	1	8	26—24	19
ЦСКА	4	6	5	17—16	18
Дніпро	4	4	7	13—29	16
Таврія	4	4	7	19—24	16
Чорноморець	4	3	8	8—26	15
Прикарпаття	2	6	6	11—17	12
Нива	2	5	8	20—32	11
Зірка	0	7	8	8—28	7

Тепер «Кривбас» відстає від «Динамо» на шість очок. Але не забуваймо, що в киян ще два матчі в запасі — 29 листопада в Донецьку з «Шахтарем» і 3 грудня — в Івано-Франківську. Отже, либонь, боротьби за «золото» і цього чемпіонату не вийде. Динамівці за всіма показниками переважають суперників.

От і цього разу підопічні Валерія Лобановського навіть у значно зміненому складі досить легко впоралися із запоріжцями, які виступали в ролі господарів у динамівському «домі». Для необізнаних поясню, що «Металург» покарано цим перенесенням гри до Києва за рішенням ПФЛ. На клубному стадіоні «металургів» у вказані керівництвом ліги терміни не було змонтовано електропідігрів поля. І воно нині в непридатному для проведення матчів чемпіонату стані.

І все-таки «господарі» половину першого тайму грали проти лідера майже на рівних. Є у складі запоріжців футболісти незговірливі, помітні. Скажімо, Андрій Демченко, який свого часу пробував сили в амстердамському «Аяксі». Одне слово, досвідчена рука Мирона Маркевича, тренера з творчим підходом до справи, відчувається. Інша річ, що працює він у дещо інших умовах, ніж наставники команд, які очолюють турнірну таблицю.

У складі чемпіонів навіть у запасі не значилося жодного футболіста, який минулої середи грав за збірну проти словенців. Либонь, дали їм можливість відпочити, поновити і фізичні, і моральні сили.

Рахунок міг би бути ще більший. Але арбітр не зарахував два м'ячі, які, на думку його асистента Павла Брюхова з Донецька, було забито з позиції «поза грою». А ті, котрі зарахували, було проведено ефектно. У першому випадку Кормильцев скинув м'яча на Яшкіна, який зіграв на випередження і миттєво вдарив. М'яч влучив у штангу і від неї відскочив у ворота. А потім уміння давати точні паси продемонстрував Белькевич. З лівого флангу він зробив передачу на дальню штангу Коновалову, і той одразу пробив сильно й точно.

Тепер ми зосереджуємося на Лізі чемпіонів. Сьогодні до Києва прилітає мадридський «Реал», якого вісім місяців тому динамівці обіграли вдома і вийшли до півфіналу змагання. Хотілося, щоб історія повторилася. Завтра на НСК «Олімпійський» о 21.45 — чергове побачення європейських грандів.

До речі, в останньому турі чемпіонату Іспанії мадридці, у яких днями зняли з посади головного тренера валлійця Джона Тошака, зіграли внічию з «Реалом-Сосьєдад» — 1:1. Гол у наших суперників забив Савіо.

Ще один суперник «Динамо» в Лізі — мюнхенська «Баварія» — в чемпіонаті бундесліги розгромила «Фрайбург» — 6:1. Кілька результатів з італійської Серії А: «Рома» — «Лаціо» — 4:1, «Ювентус» — «Мілан» — 3:1.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Першість країни. Друга ліга. Група А. «Поділля» — «Газівник» — 4:0.

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. «Сокіл» (Київ) — ХК «Мінськ» — 5:3 і 6:2; «Крижинка» (Київ) — «Металургс» (Лієпая) — 3:5, 1:5.

Гандбол. Жінки. Кубок Ігоря Турчина. Україна — Білорусь — 29:20, Росія — Югославія — 30:29; Росія — Білорусь — 28:24, Україна — Югославія — 34:25; Білорусь — Югославія — 42:23, Росія — Україна — 32:24. Приз виграли росіянки.

Місце зустрічі: «Олімпійський», 21.45

Як ми писали оперу-3

Резюме після перших двох актів

Здається, ми збагнули, чому оперативники з лінійної міліції так неохоче розповідають про свою роботу. Бо те, з чим вони мають справу — то людська біда. Біда потерпілих, а часом і біда злочинців, тож хвалитися тут по-людськи незручно. Можливо, коли починаєш хвалитися — значить, надто звик, і нічого хорошого в цьому нема, пора звертатися до психолога (він спеціально для того є в штаті).

Звісно, як на кожній роботі, тут трапляються якісь смішні чи курйозні речі, про які розповідають замість анекдотів. Приміром, про те, як затримані передають комусь кульку з наркотиком через прощальний поцілунок. Або (не так давно було) одного дивака затримали, упевненого, що наркотик у нього не знайдуть. Та й схованку дотепно придумав: приклеїв двадцять «кубиків» героїну скотчем знизу до органа своєї чоловічої гідності. Але це так, для розрядки. А наймарудніші справи, нагадав майор Шадрін, пов'язані якраз із буденними речами.

Узаконена спокуса

Є у нас дозволені законом пункти прийому кольорового металобрухту. Лінійна міліція вважає, що це нонсенс: де люди братимуть той металобрухт? На городі не викопаєш, а пункт діє, і там платять, отже, є спокуса здавати метал. А де добувати? Там, де залізяк багато — на залізниці! Рейку не понесеш, а буксу можна розкуручити.

Крадіжки кольорового металу з залізниці стали регулярною бідою. Для залізниці — збитки, для міліції — зайвий клопіт. На якийсь час дія приймальних пунктів була призупинена — припинилися і крадіжки. Але ось знову закон дозволив приймати метал — і знов почалося!

У пунктах прийому зобов'язані занести в журнал прізвище та паспортні дані клієнта. В інструкціях записано: певні промислові деталі приймати не можна. Але пунктів багато і «формальностей» дотримуються не скрізь.

Вам кришка, сер!

Найлегше красти алюмінієві буксові кришки. Їх найчастіше й крадуть.

Але й ловляться на цьому найчастіше.

Отже є методика крадіжки (досить примітивна, без ноу-хау) і є методика, як піймати зловмисників. Часом міліцією навіть розробляються спеціальні операції, «опери» годинами сидять у засідці, лають закон, який цю спокусу дозволив, і, нарешті, затримують злочинців. Це комусь здасться смішним, але міліції та залізничникам не до сміху.

На тих кришках багато не заробиш, хіба що багато вкрадеш, але багато — не вдається, затримають тебе раніше.

На цю убогу справу йдуть не якісь там бандити, а звичайні бідні люди, не позбавлені нормального людського страху. Недавно на станції Вишневий саме такі потрапили в засідку й кинулися тікати. Хтось з міліціонерів вистрелив з газового пістолета. Почувши постріл, один з утікачів упав. Як потім виявилось, він з переляку наклав у штани.

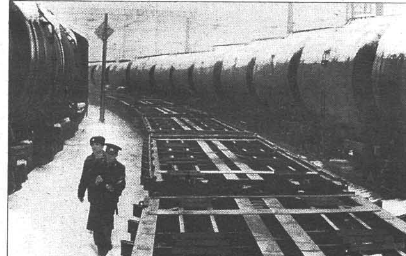
Не для всіх читачів «Голосу України»

Усе це здається просто, але про технологічні подробиці оперативники мало розповідають. І що цікавіша (як для газети) операція, то менше розповідають. А нерядові ситуації трапляються. Оперативний уповноважений, старший лейтенант міліції Сергій Дема розповів про одну таку. Але подробиць дуже старанно уникав. На наші умовляння відповів так: чому ви думаєте, що вашу газету читають самі лише добропорядні люди? Я вам розкажу, ви напишете, вони почитають, і...

Замість професійного свята

Діло було минулої зими в районі станції Київ-Московський. Там, на п'ятикілометровому відрізку колій, почали пропадати невеликі трансформатори, встановлені на колійних семафорах. Зловмисник був на диво спритний. Раніше тих трансформаторів ніхто не крав, і було незрозуміло, навіщо їх красти, цього «операм» не змогли сказати навіть електрики-професіонали.

Але той, хто крав, був талановитим електриком — він знайшов оригінальне застосування краденому. Яке —секрет. Головне — те, що він робив, створювало неабияку загрозу рухові поїздів на дільниці.

Спіймати його довго не вдавалось. Він виявився не лише хорошим електриком. Як потім з'ясувалось, продумував усе до деталей: час доби, погоду, напрямок і силу вітру, температуру повітря. Знав, коли проходять поїзди — щоб не бути відрізаним під час втечі, враховував (на випадок облави) глибину снігу на підходах до місця події.

«Прокололся» він на тому, що для чергового нальоту обрав День міліції. А саме — ту вечірню годину, коли мороз досягнув свого піка, і коли, за його підрахунками, міліція підіймала вже п'яту чарку за своє професійне свято.

Але Сергій Дема та його колеги тоді вже так добре знали думки свого невідомого супротивника, що точно вирахували і час, і місце. Сергій чекав за деревом поблизу семафора, а хлопці десь віддалік мерзли у товарному вагоні.

І невідомий прийшов, і почав спокійно знімати трансформатор. Дема готовий був вийти з засідки, і в цей час між ним і семафором пройшов товарняк. Нікого не стало видно. Сергій вийшов з-за товарняка й сказав: «Стій, міліція!» Хлопець з монтировкою в руках піднявся на повен зріст і мовчки кинувся на міліціонера. Дема стріляти не став — кинувся йому під ноги. Невідомий перелетів через міліціонера, підхопився й кинувся тікати. Йому навперейми, по пояс у снігу, побігли хлопці з засідки. Затримали.

Він виявився колишнім «афганцем» — тому-то так уміло готував кожен свій вихід на колії. Заробітку не мав, а вдома — молода дружина і мала дитина. До того ж... йому важко було жити без випивки.

Ми запитали: чи не шкода було?

Сергій Дема подивився на нас — і нічого не відповів.

Віталій ЖЕЖЕРА,
Віталій КРАСНЮК.

(Закінчення. Початок у «ГУ» за 19 та 20 листопада ц. р.)

Оголошення

Загублене свідоцтво платника ПДВ № 12712124, видане ПП «Елітіс» Рожнятівською ДПІ, вважати недійсним.

Арбитражный суд Одесской области (270032, г. Одесса, пр. Шевченко, 4) возбудил дело о банкротстве № 17-18/6296 АОЗТ «МЕНАС», юридический адрес: Одесская область, Березовский район, с. Балайчук, код ОКПО 24534485, т/с 26003227241001 в ОФ КБ «ПриватБанк», МФО 328704.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Харківське територіальне відділення Агентства з питань банкрутства
проводить набір слухачів в групи з підготовки арбітражних керуючих:

розпорядників майна;
керуючих санацією;
ліквідаторів.

Початок занять в міру комплектування груп. Після закінчення курсу видається свідотство.

Довідки за телефоном: (0572) 43-35-44, факс 47-11-67.

Арбитражный суд Донецкой области (г. Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбудил дела:

— № 24/205б — о признании банкротом частного предприятия «Сокол», юридический адрес: 84112, Донецкая область, г. Славянск, пер. Виноградный, 3, кв. 45, р/с № 26006980435, МФО 334226, код ОКПО 23125170;

— № 24/258б — о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Касма-Траст ЛТД», юридический адрес: 84112, Донецкая область, г. Славянск, пер. Батюка, 7, кв. 68, р/с № 26009980216, МФО 334226, код ОКПО 20356868.

Требования кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Новозаводський райвідділ Пенсійного фонду України м. Чернігова повідомляє, що Арбітражним судом Чернігівської області (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справу про визнання банкрутом Закритого акціонерного товариства «Чексіл-Енергосервіс» (м. Чернігів, вул. Щорса, 66, код 14252521, р/р 2600630102700 в КБ «Демарк») — справа № 5/228б.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Оголошення про проведення тендеру від 13.11.99 р. просимо вважати недійсним.

Оголошення про проведення конкурсу (тендеру)

Рівненськая обласна лікарня (Рівне, вул. Київська, 78-г) оголошує конкурс (тендер) на закупівлю медичної техніки:

1. Для діагностики та лікування остеопорозу.
2. Універсальний ангіографічний комплекс.

Умови постачання: попереднє постачання з моменту об'яви переможця конкурсу (тендеру).

Форма розрахунку: Вексель обласного фінуправління.

Останній термін подачі тендерної документації 7.12.1999 р.

Проведення конкурсу 8.12.1999 р.

Арбітражний суд Тернопільської області (м. Тернопіль, вул. Кн. Острозського, 14-а) за позовом закритого акціонерного товариства «Концерн «ФІКО-ГРУП» м. Київ порушив справу № 111Б/3-10 про банкрутство селянського фермерського господарства «Сокіл» (Тернопільської обл., Зборівського р-ну, с. Бзовиця, п/р 260080060574 в Укрексімбанку, м. Львів, МФО 325718, код ЗКПО 22603561).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Рівненської області (м. Рівне, вул. Відінська, 8) за заявою Акціонерного Товариства Закритого Типу «ХІМРЕЗЕРВ» порушив справу № 3/303-Б/99 **про визнання банкрутом** Малого Приватного Підприємства «ОКСАНА» (м. Дубно, вул. Гірницька, 112, основний рахунок 26001301586296 в Рівненському головному відділенні КБ «Промінвестбанк», МФО 333335, ЗКПО 22582557).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) за позовом ПП «Командор» порушив справу № Б-8/384 про банкрутство Верховинського кооперативного торгового об'єднання (285280, Івано-Франківська обл., смт. Верховина, вул. Франка, 8; р/р 2600020036001 у Верховинському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 336246).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління ВАТ «Бериславська харчосмакова фабрика» *повідомляє, що в зв'язку з порушенням ст. 45 Закону України «Про господарчі товариства», об'яву про збори акціонерів ВАТ «Бериславська харчосмакова фабрика», призначені на 14 грудня 1999 року, надруковану в газеті «ГУ» № 202 від 29. X.99 р., вважати недійсною.*

Про терміни проведення зборів акціонерів ВАТ «Бериславська харчосмакова фабрика» буде повідомлено додатково, після закінчення карної справи № 0211/030098

У номер

✔ Хмельницький

Один зі ста найдревніших

Кілька років під егідою ЮНЕСКО тривали дискусії світил історії та архітектури щодо давності Замкового мосту, що в Кам'янець-Подільському. Після відповідних експертиз учені дійшли висновку, що міст було споруджено римськими легіонерами ще на початку першого тисячоліття. На цій підставі «живого свідка» нашої прадавньої історії занесено у реєстр ЮНЕСКО під номером 85 у число 100 найцінніших пам'яток світу! Цей факт підкреслює не тільки неоціненне значення перлини Поділля в історії нашої держави, а й змусить повернутися до перегляду літочислення Кам'янця-Подільського. Бо справді римляни сюди ходили ще до Різдва Христового!

✔ Луцьк

«Звізда-Полин» очима дітей

Перший на Волині літературно-мистецький дитячий фестиваль «Звізда-Полин» відбувся у Луцьку. На цей конкурс зібралися обдаровані діти всього краю, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Юні поети декламували власні вірші. А художники влаштували виставку із 150 своїх робіт, дев'ять з яких незабаром поїдуть на конкурси до Києва.

Переможці фестивалю, окрім цінних подарунків від організаторів — Спілки художників і Спілки письменників України — одержали від обласної влади шість путівок до оздоровчого табору «Молода гвардія».

✔ Луганськ

Несе Галя «Срібну»

Мінеральна вода з підземного басейну, виявленого свого часу геологами у Новопсковському районі, вже встигла підтвердити свої цілющі властивості. Адже місцевий санаторій «Перлина» працює саме на базі мінвод. А відтепер у районі освоєно технологію та налагоджено виробництво мінеральних вод «Новопсковської», «Срібної», «Новопсков-І». Особливий попит має вода «Новопсковська», яку видобувають із 300-метрової свердловини. Вона за хімічним складом не поступається знаним «Миргородській» та «Трускавецькій».

✔ Врожай-2000

Пересіватимемо навесні

Листопад був сприятливий для вегетації озимини — площ, де стан посівів спеціалісти характеризували як «незадовільний», з 2,5 млн. га поменшало до 1,4 млн. Водночас, повідомили в МінАПК, у Полтавській і Херсонській областях озимі не прижилися на 180 тис. га, у Харківській — на 130 тис., Дніпропетровській і Донецькій — на 120 тис., Луганській, Запорізькій, Миколаївській, Одеській —на 80—100 тис. га. Навесні ці площі доведеться пересівати. Загалом озимину заклали на 7,6 млн. га (88 % від запланованого).

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Містифікатор міських силуетів

У знаменитому будинку з химерами, що його Городецький збудував для себе на початку XX століття, досі живе дух зодчого.

Нові видання

Презентація книги Дмитра Малакова «Архітектор Городецький». Музей історії Києва.

Чужий серед своїх — мимоволі. Поляк за походженням —українець за місцем розквіту його музи. Казкар і містик, не чужий еклектиці, — естет, який навіть стильову суміш умів перетворити на цілісне творіння. Киянин протягом тридцятирічного відрізка життя —вигнанець наприкінці його (незабаром — 70 років, як архітектор помер в Ірані). Уславлений зодчий Владислав Городецький.

Хоч як це дивно, досі не було видано жодної монографії, яка докладно розповідала б про архітектора та його унікальні споруди. Лише тепер заступнику директора музею історії столиці Д. Малакову вдалося узагальнити свої багаторічні дослідження та познайомити читачів з цікавими фактами творчої біографії архітектора. Книга побачила світ завдяки старанням Польського інституту в Києві.

В результаті такого подвижництва любителі поблукати старовинним містом доповнять враження від прогулянок знаннями про майстра кам'яних силуетів. Тіні якого й нині живуть у сивих столичних провулках.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Програма кредитування — на завтра

Перспектива

У програмі муніципальної кредитної лінії Світового банку в Україні задіяно 10 міст та районів Луганщини, що мають вугільні підприємства. Отриманню кредитів передують розроблені місцевою владою бізнес-плани, які дадуть змогу у недалекому майбутньому впроваджувати нові технології, розвивати транспорт та комунальне господарство. Особлива увага приділяється передачі на баланс міського господарства об'єктів соціальної сфери тих шахт, що закриваються. Позика для реалізації бізнес-планів у рамках муніципальної кредитної лінії виділятиметься лише у тому разі, якщо буде доведено життєздатність проектів. Першим витримав випробування бізнес-план, розроблений у місті Брянка, оскільки його вже схвалило Міністерство фінансів. На черзі сусід і колега з реструктуризації — Стаханов, чий проект тепер розглядають.

Розкопали сенсацію

Знахідки

Харківські вчені зовсім несподівано «напоролися» на сенсацію. Виявляється, що у стародавні часи на території Слобожанщини жили не лише скіфи-кочівники. Свого часу це тепленьке місце облюбували народи, які віддавали перевагу землеробству. На цю думку вчених наштовхнула нещодавня знахідка на розкопках — срібний культовий кубок. На ньому збереглося зображення биків, рослин, багаття. Відтак археологи зробили висновок, що на території нинішньої Харківської області мешкали люди, яких греки називали меланхленами. Самі землероби називали себе савдаратами, що означало «люди в чорних плащах».

Порох зовсім не іграшка

Трагедія

5 осіб зазнали опіків унаслідок вибуху 70 кілограмів пороху на складі вибухонебезпечних речовин виробничого об'єднання ВАТ «Ашурст» Східного гірничозбагачувального комбінату (селище Петровське Петровського району Кіровоградської області).

Причина вибуху — порушення правил безпеки. Ведеться слідство.

Східний ГЗК (Жовті Води Дніпропетровської області) — єдиний виробник уранового концентрату на нашому ринку. Забезпечує 40% протреб атомної енергетики України, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Повідомляє 01

Причина трагедії — підпал

Учора вночі в Чернігові по вул. Шевчука, 3, на першому поверсі 9-поверхового житлового будинку, загорівся спільний коридор між квартирами № 37 і № 38. Мешканці цих осель близько 2-ї години прокинулися від їдкого запаху. Тоді вже горіли вхідні двері обох помешкань. Люди вистрибували з вікон та балконів. Через 6 хвилин після надходження повідомлення до місця пригоди прибули пожежники. Крізь палаючий коридор вони зайшли у квартиру № 37, де в обгорілій спальній кімнаті знайшли господаря В. Журавля, 1953 р. н., та його дружину К. Журавель, 1959 р. н. В іншій кімнаті було знайдено мертву шістнадцятирічну дочку господарів. На жаль, чоловік помер за кілька хвилин до прибуття швидкої допомоги.

Причиною пожежі став підпал. Розпочато слідство.

Центр громадських зв'язків управління Державної пожежної охорони УМВС України в Чернігівській області.

Співаєте у хорі — їдьте до Львова

Фестивалі

Столицею співочих колективів став днями старовинний Львів. Тут проходив Міжнародний фестиваль хорової музики «Мрія». Свою майстерність у виконанні вокальних творів демонстрували відомі колективи з різних куточків України, серед яких камерні хори імені Д. Бортнянського з Чернігова та «Кредо» кафедрального собору св. Воскресіння з Івано-Франківська, хорова капела «Мрія» Львівської комерційної академії. Цей вуз, зокрема, віддавна пишається своїм співочим колективом, у якому виступали вже кілька поколінь студентів і викладачів. Саме він став генеральним спонсором нинішнього музичного огляду.

До Львова також завітали зарубіжні співаки, серед яких камерна капела «Халом» з Молдови та академічний хор Шльонської політехніки з Польщі. Загалом фестиваль зібрав близько 400 аматорів і професіоналів цього стародавнього мистецтва. Закінчилося музичне свято в неділю урочистою літургією в кафедральному соборі святого Юра за участю зведеного хору львів`ян і гостей міста, повідомляє ДІНАУ.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.
◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 236694.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311217.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України